



Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>



**NØRRE ØRSLEV
UNGDOMSSKOLE
1985**

DANMARKS
PÆDAGOGISKE
BIBLIOTEK

NØRRE ØRSLEV UNGDOMSSKOLE

Årsskrift 1985



Jeres børn . . .

Jeres børn er ikke jeres børn.
De er sønner og døtre af livets higen mod sig selv.
De kommer gennem jer, men ikke af jer.
De er hos jer, men de hører jer ikke til.
I kan give dem jeres kærlighed, men ikke jeres tanker,
for de har deres egne tanker.
I kan huse deres legemer, men ikke deres sjæle,
for deres sjæle dvæler i morgendagens hus,
som I ikke kan besøge, end ikke i jeres drømme.
I kan stræbe efter at ligne dem,
men søg ikke at få dem til at ligne jer,
for livet går ikke baglæns eller tøver hos gårdsdagen.

Thi livet bevæger sig ikke baglæns
og dvæler ikke ved det forgangne.
I er buerne, hvorfra jeres børn udsendes
som levende pile.
På uendelighedens bane har bueskytten
målet for øje, og han spænder jer
med al sin styrke, at hans pile må
bevæge sig hastigt og langt.
Glæd jer, når bueskytten spænder jer
i hånd,
thi lige som han elsker den flugtende pil,
således elsker han også buen, der
bliver tilbage!

Kahlil Gibran.

Du anklages!

Vi har krisetider! Vi har hørt det næsten til hudløshed. I dette land har vi en tilbøjelighed til altid at forbinde krise med økonomi. Det er forresten såre praktisk, for så kan vi give politikerne skylden. Det er dem, der er noget i vejen med, det er samfundet, der er forskert indrettet, og det har vi faktisk ingen indflydelse på og intet ansvar for. Nuvel, vi får nu og da lejlighed til at gå til stemmeurnerne. Der kan vi sætte et kryds på det politiske parti, vi mener er i stand til at ordne forholdene. Men det betyder så lidt med et enkelt kryds, det er jo flertallet, der bestemmer. »Flertalsdiktatur«, siger vi engang imellem. Men i dette land har vi valgt at lade demokratiet være repræsentativt, dvs. vi overlader til nogle mennesker/partier, vi har tillid til, at gøre hvad der skal gøres. De må have forstand på det, i hvert fald er det deres pligt at sætte sig ind i tingene. Jeg er overbevist om, at de handler også efter bedste overbevisning. De gør hver især ud fra deres bedste overbevisning, hvad de mener, der skal gøres. Men ofte viser det sig at være en bunden opgave. Man står ikke i valget mellem noget godt og noget skidt, ofte har man valget mellem to ondt og må prøve at vælge det mindst onde. Et dramatisk eksempel: Krig er altid noget ondt, ingen tvivl om det, men det at sidde med hænderne i skødet og bare se til, at uretfærdighed og overgreb praktiseres, er også et ondt. Hvad skal man gøre? Tænk, hvis ikke Hitler var blevet stoppet ved de allieredes krigsindsats! Ville Europa i dag være et godt sted at bo i? Næppe. Man stod dengang overfor to muligheder: Krig eller slaveri. Man stod over for valget mellem to ondt, og måtte vælge det mindste. Nu er det et voldsomt eksempel, men gang på gang står vore politikere i det samme valg, hvorfor det ikke kan undre, at resultaterne på Christiansborg ikke altid svarer til vore forventninger. Vi lever i en krisetid, ingen tvivl om det, men det er spørgsmålet, om det har noget med økonomi at gøre. Vi er vist tilbøjelige til i dette land at glemme, at tider, hvor de økonomiske forhold er i balance, er sjældne undtagelser, så sjældne, at uligevægt i landets økonomi kan karakteriseres som det normale.

Sæt nu krisen var af en anden art. Ja sæt nu, at det var en åndelig krise, der herskede i dette land. Så har vi, ved at sætte en forkert etikette på, vanskeliggjort eller måske umuliggjort en løsning.

Forfatteren af disse linier mener, at det er en åndelig krise, og skal jeg præcisere det nærmere, vil jeg give den navn: »narcissisme«. Det er et modeudtryk i den moderne filosofi, men det dækker godt. Hvad er narcissisme? Det er psykoanalytikerens Freud, der har givet den navn efter en græsk yngling »Narcissos«, som i en kilde så sit eget spejlbillede og blev så betaget af det, at han ikke kunne løsrive sig fra stedet, men stod der, til han segnede og døde. Når vi anvender udtrykket »narcissisme«, er det for at angive en »selvspejling«, en selvoptagethed og selvdyrkelse, der gør, at man ikke vil vide sig bundet af noget, ikke være begrænset i liv og udfoldelse. Her mener jeg, vi

har årsagerne til den krisetid, vi nu gennemlever. For konsekvensen af denne narcissisme er desperation, og desperationens følger er vold og terror. Vi har i de senere år været vidner til en desperat flugt ud i alskens religiøsitet af orientalsk, fremmedartet karakter eller i fuldstændig opgivelse af alle værdinormer og udtrykt skepsis over alt og alle. Mennesker, som har mistet deres historiske og folkelige rod ved kun at forholde sig til sig selv, er lette ofre for enten bedragere eller depression. Derfor skal man ikke undre sig over disse års menneskelige forvirring og kaos. Det har været til at forudse, og det kan mærkes overalt.

Derfor er det ikke bare politikerne, vi skal kræve til regnskab. Hver især har vi medansvar for, at det er blevet, som det er. Vi har med vor selvspejling og vor selvtilstrækkelighed avlet den krise, vi nu står i, og vi må hver især tage os selv i nakken, stritte imod de destruktive kræfter og kaste os ud i fællesskabet.

Vold, terror, utryghed, livslede kender vi. Angsten for forurening og atomkraft er i den grad gået os i blodet, at vi synes at lide af en kollektiv angstneurose. Vi er alle under anklage. Store dele af verden sulter, mens vi er optaget af at stirre på vort eget spejlbillede. Kampen for det daglige brød er herhjemme erstattet af diskussion om livsanskuelse og politisk overbevisning. Og så taler vi om økonomisk krise! Skam lå os!

Den russiske forfatter Leo Tolstoj fortæller om et par børn, der var på rejse, ledsaget af deres barnepige. Der sker et mindre uheld med den vogn, de transporteres i, så de må søge ly i en fattig bondehytte ved vejen. I hytten bor en mor med et par halvstore børn og et spædbarn. Den lille lå på en bæk ved ovnen og græd højt.

»Hvorfor skriger hun sådan?« spurgte Sonja.

»Hun er sulten,« siger moderen.

»Så giv hende da noget at spise.«

»Bare jeg kunne, men jeg har ingenting.«

I mellemtiden har barnepigen pakket rejsetasken ud, dækket bord og sat den medbragte mad frem. Nu får Sonja den idé, at barnepigen skulle give de fattige, sultne børn noget at spise. Ellers kunne hun ikke få sig selv til at spise.

Barnepigen afviser hendes forlangende som det rene vrøvl. Man kan jo ikke gøre alle mennesker lige. Det er Gud, der har bestemt det sådan, at han giver nogle mere end andre, og jer har han givet meget, sagde barnepigen.

»Hvorfor har han så ikke givet dem noget?« spurgte Sonja.

»Det kommer ikke os ved, hvad Gud vil,« sagde barnepigen og hældte lidt mælk op i en kop og gav det til bondekonen.

Men Sonja kunne ikke tage det her. Hun vil ikke have med en sådan Gud at gøre, han er ond og hæslig. Det er uretfærdigt, at nogen har mere end andre, og at somme slet ingenting har.

Da lyder der en hæst, hostende stemme henne fra ovnen. Et rynket oldingeansigt titter frem, og den gamle begynder at tale:

»Gud er ikke ond, lille børn, Gud er god. Han elsker alle mennesker, og det er ikke hans vilje, at nogle spiser fint hvedebrød, mens andre ikke engang har en rugbrødsskorpe. Nej, det er menneskene, der har gjort det sådan. Og det har de gjort, fordi de har glemt Gud. De har glemt ham og indrettet verden sådan, at nogle lever i overflod, mens andre er ved at gå til i elendighed. Hvis menneskene levede efter Guds vilje, ville alle have, hvad de har brug for.«

Sonja spørger, hvad man skal gøre, for at alle mennesker får, hvad de behøver.

»Hvad man skal gøre?« hvisker den gamle. Man skal adlyde Guds ord. Gud befaler, at man skal dele alt i to dele.«

De rige børn forsikrer, at det vil de også gøre, når de bliver voksne, og den gamle mand bekræfter dem i, at det er en smuk beslutning, de har truffet, og formaner dem til aldrig at glemme den.

I det samme kommer kusken og melder, at vognen igen er køreklar, og børnene forlader så stuen sammen med deres barnepige.

Hvad der så videre vil ske, vil vi jo få at se, slutter historien.

Ja, og vi har til overflod set, at der intet er sket. Der er mad nok på denne jord til at alle kan blive mætte, men vi kan ikke dele med hinanden. Der er plads nok til os alle, men vi under ikke andre den samme plads, som vi selv betragter som selvfølgelig. Men hærværk og uro, det kan vi lave. Misundelse og uro kender vi til overmål. I fjernsynet ser vi de sultende i Etiopien – vi er under anklage – racediskrimination er ikke længere noget i Afrika og Amerika, vi kan godt selv. Alt det, vi forarges over, rejser nu anklage mod os selv.

Vi lever lige som bag spejle; ser kun os selv og hvad der kan være til vor øjeblikkelige fordel. Lad os dog få knust disse spejle, så vi ser hinanden – lad os dog få vort sololøb bragt til erstatning. De andre – de fremmede – det er venner, som vi endnu ikke har lært at kende.

Allan Pedersen.

Om fritiden – og om at holde efterskole i det hele taget

Først på året bad redaktøren fra bladet »Efterskolen« os om at fortælle noget om fritidens anvendelse her på skolen. Vi drøftede, hvordan vi skulle forholde os hertil og fandt frem til, at vi godt ville fortælle til Efterskolen, men ikke kun om fritiden. Denne holdning blev accepteret. Vi fandt frem til, hvordan indlægget skulle formuleres, og sammen med en af bladets medarbejdere, Peder Agersnap, blev der udformet følgende:

Agersnap spurgte først, hvorfor vi ikke ønskede en separat drøftelse af fritiden: *Hvad skjuler sig bag denne holdning?*

– Der er ingen mening i ud af en stor mosaik at tage en lille facit for at forklare helheden herudfra, svarede forstander Knud Holm Pedersen. Vi må starte med at fortælle, hvad vi vil i efterskolen. For heraf afhænger naturligvis alt, hvad der foregår.

– Og nu er det vores skole, det drejer sig om – om hvad vi tænker og gør.

– Det, vi vil, er at flytte grænser hos eleverne – gøre deres tilværelse større. Vi vil gerne vise de unge nyt land uden for de grænser, de hidtil har været bag ved. Ofte er disse grænser bastioner, man skjuler sig bag ved og vægrer sig ved at komme uden for. Inden for er den kendte lilleverden, de har lært at begå sig i – klare sig i.

– Skyhed og mistro er derfor ofte det første, der skal overvindes.

– Om man tør vove sig ud i usikkerheden, ud i det ukendte land, afhænger af de omgivelser, man befinder sig i. Er der tryghed her – befinder man sig godt – da er man ikke bange for at gå på opdagelse i det ukendte, og da bliver tilværelsen større. Og noget meget vigtigt er i gang.

– *Hvordan skabes de rammer – år for år – med nye elevhold?*

– Tillid og tryghed er kodeordene, der skal åbne vejen.

– På en efterskole må det naturligvis være lærerne, der formidler, der skaber den atmosfære, der er nødvendig for at tryghed og tillid kan komme til at herske. Et nært forhold mellem lærere og elever er helt nødvendigt.

– *Der tales i skolekredse ofte om det modsatte forhold mellem elever og lærere. Hvad er opskriften på det nære forhold?*

– Der kan ikke gives nogen opskrift på, hvordan dette skabes. Og man skal heller ikke prøve på at give den. Men måske kan der peges på nogle forudsætninger, der må være til stede. Der må således være et grundsyn, der anerkender fællesmenneskelige værdier – anerkender, at der i ethvert menneske findes vidunderlige muligheder. Et sådant væsen må selvsagt behandles med megen omtanke og nænsomhed. Men mulighederne må kaldes frem. Og det kan ikke ske ved tvang. Kun i frihed kan mennesket udfolde sig. For tvang er tryk, der avler modtryk. Men frihed er ikke frihed, hvis det er uhammet

frihed. Frihed kan kun trives, hvis den er i følge med ansvar og forpligtelse – og endnu en ting – i følge med andres frihed. Ansvar og forpligtelse kan naturligvis virke som tvang, men det er en tvang, der kommer indefra. Heri er en kolossal forskel fra den tvang, der påføres fra andre.

– *Hvor langt strækker friheden sig?*

– Vi undgår naturligvis ikke i efterskolen at forlange noget af vores elever og derved påføre dem en tvang. Hvordan denne tvang føles, afhænger helt af den atmosfære, der hersker i de pågældende luftlag. Er den god, vil tvangen være en hjælp til den ansvarsfølelse og forpligtelse, som den pågældende elev godt nok er i besiddelse af, men måske endnu ikke i tilstrækkeligt omfang. Er atmosfæren ikke god, ja, så vil tvangen forblive tvang, og det er tvivlsomt, om der vil komme noget godt ud af den. Og der findes naturligvis alle mulige mellemstadier. Fra den fuldstændige fiasko til den næsten fuldkomne succes.

– *Er eleverne gennemgående modtagelige for disse tanker?*

– Efter vores erfaring gennemgående ja. Alt afhænger af, om det lykkes at skabe den rette atmosfære. Også, og ikke mindst, blandt eleverne indbyrdes, i flokken. Der vil selvfølgelig altid være nogen, der forfalder til at bruge tilvante, negative adfærdsmønstre.

– I timerne og uden for timerne, altid vil vi forsøge at opbygge tillidsfuld atmosfære, hvor man er i et forpligtet forhold til hinanden. Det må vi, der har påtaget os at være lærere, stadig have for øje.

– Der må være mange positive berøringsflader mellem alle på stedet, og der må hele tiden være en samtale i gang. Så er der mulighed for den »levende vekselvirkning«.

– Og samtalen må startes og vedligeholdes af de ældre, altså lærerne – og det vil naturligt være tidens tale.

– De tanker, man er optaget af og taler om på en skole, må være som et spændingsfelt, der magnetiserer og skaber nye strømme og tanker.

– Så kan der være tale om levende ord, der går fra mund til mund. Og så kan vi også vove at tale om åndsliv.

– Da er den evige jagt efter forståelse af menneskelivet i gang (en vending jeg har fra Finn Slumstrup). Den jagt, der, en gang sat i gang, aldrig vil standse.

– Nærmere kan man ikke komme uden at slå tingene i stykker.

– Jeg vil viderebringe en historie, som nu afdøde forstander Greve, Brøderup, engang fortalte mig: De sad nogle lærere på et kursus og talte om, hvad folkeånd var for noget. De kunne ikke formulere nogen forklaring. Da kom Jørgen Bukdahl gennem lokalet. Man kaldte på ham: »Bukdahl, det må du kunne sige os. Hvad er folkeånd?« – »Det skal jeg sige jer,« svarede Bukdahl, »folkeånd er som en dybhavsfisk, der nede i dybet er smuk og harmonisk. Men når så, sådan no'en ho' der som jer, trækker den op til overfladen, eksploderer den med et brag i tusinde stykker og er væk.«

Artiklen bliver fortsat af Agerup med følgende ord: Med denne smukke historie sluttede besøget på Nr. Ørslev Ungdomsskole, der med sine 58 elever og 9 medarbejdere hviler på et solidt fundament af egnsbestemt tradition gennem mere end hundrede år, en skole, hvor man bruger tid og kræfter på debatter om mere ideologiske og pædagogiske emner. Det var vigtigt for alle at få præciseret, at ovenstående dækker grundholdningen til det givne emne: Fritiden på en efterskole, – og at man anser fordelingen af bordtennisbordet for ret så uinteressant for andre, end måske netop bordtennis-spillerne...

Dette er artiklen, der stod at læse i »Efterskolen« i marts måned. Jeg synes, det er rimeligt, at de tanker og synspunkter, der her kommer til udtryk, også bringes i skolens årsskrift.

K. H. P.



Mad- og spisekultur

Hvad er kultur? Nogle mener det er udvikling og fremskridt, andre, at det er den polerede overflade i modsætning til den oprindelige natur, andre igen at kultur er noget med vaner, taget i den aller enkleste forstand. På kostskoler bør vi gøre os nogle tanker om mad – ernæring og spisekultur.

Kost – mad er noget, der til alle tider har optaget folk. Gamle kokebøger er gode kilder til viden om disse ting. Ligeledes findes i litteraturen malende beskrivelser om forskellige befolkningsgruppers vaner.

Gastronomisk set står vi nogenlunde som på andre kulturelle områder, først og fremmest på basis af en solid nordisk bondekultur, som langsomt i sig har optaget og stadig optager påvirkninger udefra, gode såvel som dårlige.

Mennesket er af naturen konservativt. Det har levet 3-4 mill. år, inden man begyndte at dyrke jorden. Det har man så gjort 10.000 år, 300-400 generationer, og vi er stadig genetisk set samlere og jægere. Derfor ligner *»den naturlige kost«* den kost, som man altid har fået – spirer, rødder, frugt, fisk og kød. Disse ting er stadig hovedbestanddelen af vores kost, men de senere år har vi forvaltet disse råprodukter på den besynderligste måde.

Det siges: »Folkenes skæbne afhænger af, hvilken slags næringsmidler der udgør deres daglige kost.«

Eller: »Du er, hvad du spiser.«

I de sidste 40-50 år, den tid vore elever og deres forældre stort set kender, er der meget kort fortalt sket følgende: I 30erne kom der gang i oplysningsarbejdet gennem husholdningsforeningerne, Statens Husholdningsråd og skolekøkkenundervisning. I 40erne kom krigen med rationeringer, hvilket sundhedsmæssigt var en vældig fordel. I denne periode og i tiden derefter overtog industrien mere og mere af de tidligere hjemmelavede produkter. Dette medførte flere raffinerede produkter på markedet. Samtidig kom flere kvinder ud på arbejdsmarkedet, men den helt store revolution skete dog ikke med spisevanerne.

I 60erne skete mere på dette område ligesom på så mange andre. Stadig flere piger fik arbejde uden for hjemmets fire vægge – købekraften blev større – industrien kunne lave tingene så nemt. Det faldt vi for. Tiden i køkkenet blev nu gjort op i penge. Det var i høj grad også plasticalderens indtog, og det var den tid, hvor mændene begyndte at få medansvar for de huslige gøremål. Ja, mange generationers familiemønster blev ændret. Institutioner skød op, samtidig kantiner og caféterier. Pengene flød rigeligere for den almindelige borger end nogensinde før. Dette medførte radikale ændringer i kostvanerne. Et stykke kød på panden – lidt salat og flutes – åh, så sundt. Væk med kartoffer, sauce og de besværlige grove grøntsager. Kødforbruget steg og dermed proteinforbruget. Ressourcebevidstheden var langt væk. Kun få kunne se de problemer, der var forbundet med disse nye vaner og advarede

mod denne forandring, men de blev overhørt i den almindelige materielle begejstring.

Alt går i ring, og i 70'erne kom der nye toner. Motionsbølgen – ja, det blev moderne at være sundhedsbevidst. Deraf udsprang økologisk havebrug og helsekostforretninger, for at nævne nogle; men samtidig kom fast-food forretningerne.

Her er vi nu – to kulturer – hvor det ene yderpunkt er de meget sundhedsbevidste, der måske grænser til det fanatiske og så burger- eller plasticulturen. Begge kulturer er stort set påtvunget os af kommercielle grunde og forvaltet af en industri, der er lige så kynisk, som deres reklamefolk er smarte.

Vi er tilbøjelige til at mene, at sundhedstilstanden er så god. Vi har mad nok, og de såkaldte mangelsygdomme eksisterer ikke. Næ – det, der er problemet, er overforbruget. Hver dansker indtager gennemsnitlig 46 kg sukker og lige så meget fedt pr. år. Alle over 15 år har et gennemsnitsforbrug på ca. 25 flasker vin – 420 øl og 70 pakker cigaretter.

Civilisationssygdommene som kræft-, hjerte-, karsygdomme og allergier flourer grundigt, og aldrig tidligere er der brugt så mange penge på helbredende virksomhed.

Det er ikke livsfornødenhederne, der er problemet, men ufornødenhederne. Eller som Voltaire sagde: »Det er det overflødige – som er det nødvendige.«



Vi kan ikke afvise, at der er en sammenhæng mellem levevis, forurening og kost – blot en sammenligning mellem sygdomsbilledet i den vestlige verden og andre lande viser dette.

Lars Okholm siger i forordet til sin bog »Strategi for et bedre liv«: Vi lever koldblodigt i troen på, at det vi håber også holder stik – at vi ikke får lungekræft af at ryge, at vi ikke får blodpropper af at spise fedt – at vi ikke bliver allergikere, senile, hjælpeløse – at vi slet ikke som de gamle bliver langsomme i bevægelse, tænkning, tale. Han slutter: Var det værd at prøve en strategi for et bedre liv? Hvad er alternativet til bare at sejle videre i håbet? Det må dog være at foretage sig noget ud fra begrundede antagelser.

Hvad er skolernes situation i alt dette. Udnytter vi de muligheder vi har – er vi vores ansvar bevidst, først og fremmest over for helheden. Forbindelsen jord – mad – sundhed, en sund jord giver sund mad og sunde mennesker.

Dette bør vi prøve at bevidstgøre eleverne om. Vi har et ansvar globalt – ressourcemæssigt og naturmæssigt. Dette er ingen i tvivl om.

Eleverne kommer hjem fra med deres vaner og meninger om mad. Hver enkelt har haft rig lejlighed til at pleje særinteresser. »Middagsmåltidet er, som man ved, 365 gange om året livets vigtigste syssel.«

Denne syssel er ikke så givet mere i alle hjem. Mange af vore elever er ikke vant til at sidde til bords. Men på skolerne er denne syssel givet.

Vil vi så noget med denne spisesituation – ud over at spise? Sætter vi os tre gange om dagen ved et pænt dækket bord sammen med eleverne? Kan vi i det hele taget sætte eleverne og os selv i en mere social situation?

I denne situation er vi med vores skoleform givet muligheder for daglige fællesoplevelser, hvor alle er interesseret. På tværs af hold og kliner får vi her nogle berøringsflader. Vi har valgt denne livsform, som det er at være på kostskole, så må vi også tage konsekvenserne. Angående spisevaner og bordskikke, så er eksemplets magt her, såvel som på alle andre områder, den bedste opdragelse.

Vi må vise respekt og agtelse for hele spisesituationen, for arbejdet forud og for samværet.

Jeg hylder ikke cafeteria-systemet eller 2 lærer-vagtsystemet på vore skoler.

Ernæring har i øjeblikket stor bevågenhed i presse og radio, og mange teorier oversvømmer os. Den 30. maj 1984 vedtog folketinget da, at vi skal have en ernæringspolitik. Dette har indtil nu aflødt, at man er ved at etablere en afdeling for ernæringsforskning på Landbohøjskolen. Men inden der bliver ansat forskere, og inden der foreligger resultater, vil der sikkert gå et godt stykke tid.

Desuden har Verdens Sundhedsorganisation WHO sat det ambitiøse mål: Sundhed for alle i året 2000.

Som medlem af denne organisation har også Danmark forpligtet sig til at stræbe efter dette mål. Citat fra Politiken 1. januar 1985: »Som bærende kraft

bør hvert land starte en »Sundhed for alle folkebevægelse«, hvor hver borger må deltage i ansvaret for egen og medborgernes sundhed.«

Med den viden vi har, må vi sørge for at servere en ernæringsrigtig kost, ja, vi har forpligtelse til det, vi har råd til det, og eleverne har krav på det. Ingen ønsker vel for nogen, at blive som Okholms personer, men vort forbrug og dermed vore spisevaner taler deres eget sprog.

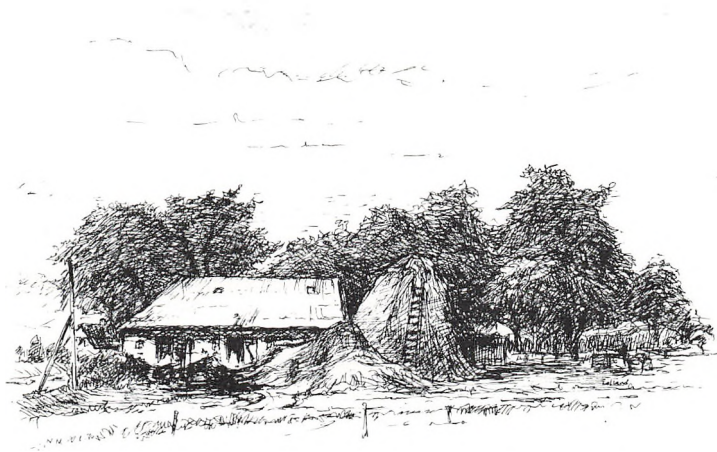
Det betyder virkelig noget, hvilke spisevaner vi giver eleverne. Vel er det besværligt at ændre vaner i positiv retning. I køkkenerne er vi også underkastet den fristelse, det er, at falde for det nemme, det populære. Vi må have dygtige folk der, som vil sætte de gode kostvaner i højsædet. Det skal ikke forveksles med overdådighed. Unge mennesker er vokset op i materiel velfærd, og vi skal ikke kun lave eleverne til en flok madglade europæere, for »mætte mennesker bliver let sløve«.

Hverdagsmaden må selvfølgelig befinde sig i økonomiske og ernæringsrealistiske baner. Det er dagligvarerne, der umærkeligt ændrer vores smag.

Eleverne er unge og forhåbentlig påvirkelige. Vi må ikke lade den chance gå fra os, som 10 måneder er. De må ikke forlade os, uden vi har rokket ved eventuelt dårlige spise- og bordskikke og stillet andre i stedet.

Det er en fornem opgave.

Kirsten Holm Pedersen.



Vi og vort samfund

Ordet krise anvendes meget i dagens debat. Lige meget hvorhen man vender sig, støder man på dette tungtladede ord.

Der er økonomisk krise. Det viser statens regnskaber. Der er krise i hjemmene. Det viser de mange skilsmisser. Der er krise i skolerne. Det viser den megen debat om folkeskolen. Der er krise på arbejdspladsen. Det viser de mange konflikter.

Noget må der være i vejen. Men hvad? Der tales og skrives meget om hver af de nævnte områder, om problemer og besværligheder, der altså så ofte munder ud i krise. Ordet har været brugt før, også i nu svundne tider. Mange gange viste det sig, at ordet da betegnede en overgang fra en tilstand til en anden i en eller anden sammenhæng. Eksemplerne er mange, de kan hentes mange steder fra. Fra udviklingen i de enkelte erhverv, fra den økonomiske udvikling og fra kulturer verden over. Eksempel ved eksempel, og i alle mulige perspektiver. Men et er fælles, at man altid bedømte det nye med de gamle målestokke. Og endnu en ting. Vurderingen af krisen, eller overgangen fra det gamle til det nye, var altid afhængig af den, der vurderede. Var man taber eller vinder, fik man eller mistede man privilegier. Sådan var det og sådan er det. Det gør det uendelig svært, vi er alle involveret og har derfor på større eller mindre områder skyklapper på. Jeg gør mig da heller ingen forhåbninger om, at være i stand til at rede trådene ud på nogen af de enkelte områder. Når jeg så alligevel må beskæftige mig hermed, er grunden, at mennesket er den fælles faktor på alle områder, i hele problemkomplekset.

Meget ofte ser man de forskellige problemer anført som økonomiske problemer, der kan løses ved bedre økonomiske forhold. Flere penge til vuggestuer og børnehaver, flere penge til skolen, flere penge til ungdommen osv. osv. og til sidst selvfølgelig flere penge til de ældre. Det vil naturligvis være tåbeligt at påstå, at flere penge til dette eller hint aldrig vil forbedre situationen, men det vil være endnu tåbeligere at tro, at det altid er der, hunden ligger begravet. Penge kan måske skjule symptomerne, men de kan ikke helbrede. For nok er sygdommen en mangelsygdom, men det er ikke penge, der er mangelen. Det er noget helt andet. Mangelen er så abstrakte, luftige begreber som tryghed, tillid og harmoni i tilværelsen.

Der er i den nuværende samfundsstruktur ikke tilstrækkelige muligheder for udvikling af disse for mennesket helt nødvendige begreber.

Effektivitetsnormerne i industrikulturens samfundsstruktur lader hånt om disse grundlæggende menneskelige behov.

Over alt må menneskene tilpasse sig samfundsstrukturen.

I børnenes opvækst ses det måske tydeligst. Det tillades ikke, at opvæksten foregår inden for hjemmets mure, selv ikke i de første år, hvor ellers tryghed og

harmonie er af fundamental betydning. Resultatet heraf er mange eksempler på misvækst. I skolerne mærker man det tydeligt.

Der tales meget om krisen i folkeskolen.

Det påstås, det er lærernes skyld. Ak nej, det stikker langt dybere. Men naturligvis er lærerne skyldige ligesom alle andre.

Folkets skole er på mange måder et spejl af folket, ligesom børn af deres forældre. Derfor er det nok værd at betragte vore børn for derigennem at blive klogere på os selv, som vi tår os i den tid, vi lever i.

De forandringer, der er sket gennem de sidste årtier, har også ændret børnenes livsform totalt.

Tidligere havde de fleste børn deres opvækst på eller i nærheden af forældrenes arbejdsplads, der hvor forældrene havde deres ansvarsområde – deres interesse og deres engagement. Atmosfæren herfra indåndede børnene hver dag. De blev vænnet til at følge med i og være opmærksom på de omgivelser, de var i. Ansvarlighed, engagement og hensyn blev naturligt for dem, som det var naturligt, men også nødvendigt for deres forældre.

Når disse børn kom i skole, var de lutter øjne og øren, fordi de var vant til at være opmærksomme og vant til at tage ved lære af voksne.

Dette gjaldt naturligvis ikke alle børn, men det gjaldt for så mange, at de blev retningsgivende.

Og hvad så nu?

De fleste af vore børn tilbringer megen tid på institutioner. Så meget, at de præges heraf. De er sammen med mange på deres egen alder. De må lære at klare sig i flokken. Og her er der ikke fred og ro nok til en harmonisk udvikling eller til at være opmærksom på omgivelserne uden for flokken.

Det er meget svært for forældre at bidrage med det tilstrækkelige tilskud af tillid og tryghed. Det kan være umådelig vanskeligt at opbygge et harmonisk fællesskab i den tid, der er til rådighed til at være sammen i. Den lange arbejdsdags rolige rytme med naturlig fællesskab om stort og småt eksisterer ikke mere.

Selv de ærligste bestræbelser for at opbygge et værdifuldt familiefællesskab ender ofte i noget forlorent og unaturligt, der slet ikke kan hamle op med de normer, der er nødvendige for at klare sig i flokken af jævnaldrende.

Men det er med disse normer vore børn møder i skolen, og derfor er de urolige og støjende og egentlig uegnede til at komme i skole.

Dette gælder naturligvis ikke for alle børn, men det gælder for så mange, at de er retningsgivende alt for mange steder.

Sådan er det nu.

Og det har altså medført den såkaldte krise i folkeskolen.

Andre eksempler kunne drages frem til belysning af vores situation. Det, der går igen fra det ene område til det andet, er industrisamfundets ophobning af mennesker. Man møder denne ophobning overalt og på alle niveauer. I

fabrikker, i skoler, i organisationer og i koncerner, på lokalplan og verdensplan.

En anden ting af enorm betydning. Alt, såvel ydelser som produkter, skal kunne omregnes til den fælles faktor, penge. Værdier, der ikke kan det, tilgodeses ikke, regnes der ikke med. Og dette til trods for, at alle godt er klar over åndelige værdiers fundamentale nødvendighed. Fra den nordiske mytologi fortæller myten om Fenrisulven om disse værdier.

Så længe Fenrisulven var hvalp, morede det guderne at se på den og lege med den. Da den blev stor, hørte morskaben op, og ulven måtte bindes. Men ingen lænke var stærk nok. Da gik man til dværgene. De havde ord for at være dygtige smede. De lovede at forsøge. Da de kom med deres værk, gjorde guderne store øjne. Det var ikke en lænke, ikke en kæde, men et bånd, der var så fint og let, at det næsten ikke kunne ses. Også Fenrisulven var skeptisk. Den ville ikke lade sig binde. Først da krigsguden Tyr lagde sin ene hånd ind i dens gab, gik den med dertil.

Så blev ulven bundet, og båndet holdt. Det modstod vilddyrets vildskab. Men fra da af havde Tyr kun en hånd.

Forundret spurgte guderne dværgene ud om båndet. Deres forundring blev endnu større, da de fik at vide, at det mærkelige bånd var lavet af katteljed, fuglespyt, fiskeånde, bjerggrødder og mange andre mærkelige ting.

Således fik de gamle nordboere fortalt om de åndelige værdier, der er nødvendige for menneskelivet. Om de usynlige bånd, der er mellem mennesker, og knytter dem sammen i venskab og kærlighed, eller i fællesskab om noget værdifuldt, der giver deres liv indhold. Og vi ved det egentlig godt. Det er, som Søren Kirkegård siger: Myten lader det foregå udvortes, som sker indvortes.

Men der er ikke plads til disse udefinerlige åndelige værdier i vort nutidige effektivitetssamfund, og de skubbes til side på en mindre og mindre plads. Det indestængte vakuum giver sig af og til tilkende i højst mærkværdige og ofte særdeles farlige eksplosioner i vores dagligdag.

Ordet krise bruges ofte i mislykkede forsøg på at forklare og definere. Men det nytter ikke. For det mest værdifulde kan ikke forklares, ja, måske ikke engang forstås. Menneskene må ophøre med at være så indbildske, at de tror sig i stand til at forstå alt. Næh, verden er meget, meget større end det, der kan rummes i en menneskehjerne.

Det, der er problemet, er, at de krav vor samfundsstruktur stiller til os ofte går på tværs af det, der er nødvendigt for at leve et harmonisk menneskeliv. Alt for mange jager af sted dagen igennem for at nå det, man nu mener, man skal.

For at holde hjulene i gang, produktionen, fabrikkerne, erhvervslivet – alt hænger jo sammen – må vi være storforbrugere af det, der produceres.

Der skal produceres meget, der skal bruges meget. Derfor må vi haste af sted. Og derfor bliver der ikke tilstrækkelig mulighed for den ro og tryghed,

der er nødvendig for at menneskene kan leve i et godt og harmonisk fællesskab med hinanden.

Kan vi tænke os til, hvordan det kunne være anderledes?

Kan vi skabe bedre betingelser for vore børns opvækst? Kan vi undgå at lukke børnene sammen i flokke, så de ikke udsættes for ødelæggende gruppepres.

Og hvad med vore unge? Kan de på en bedre måde tages med i de voksnes fællesskab. Er det muligt at skabe flere lærepladser, hvor de unge er i nærmere menneskelig kontakt med de voksne.

Og hvad med arbejdsløsheden? Jo mere udviklet teknik, jo flere arbejdsløse. Jo flere maskiner, jo mindre arbejde.

Kan vi gøre noget ved det?

I de socialistiske lande er der ingen arbejdsløshed. Der fordeles arbejdet fra centralt hold. Kan vi lære noget af det. Kan vi nedsætte arbejdstiden, så vi på den måde får fordelt arbejdet.

Men hvad så med lønnen. Må vi så ikke også fordele den. Vil det være nødvendigt at indføre ligeløn?

Der har også været talt om borgerløn, at alle skulle have et vist beløb udbetalt hver måned, lige netop stort nok til at leve for.

Skal vi tilstræbe et lighedssamfund, hvor de økonomiske muligheder for borgerne er de samme, lige meget hvilken stilling man har?

Er det vejen, eller er der andre, der kan føre frem til et samfund, hvor der er bedre mulighed for tryghed og tillid, så der kan blive bedre harmoni i tilværelsen for samfundets borgere.

K. Holm Pedersen.



Efterskolen og fremtiden

Der er anno 1985 184 efterskoler i Danmark. De besøges af ca. 13.000 elever om året, og mange skoler har optaget meget lang tid forud. Alt tyder på, at der er meget brug for disse skoler.

Vil der også være det i fremtiden?

Årsagerne til at unge vælger et efterskoleophold kan være mange og meget forskellige.

Når man foretager et valg, vælger man noget andet fra. Det, man vælger fra her, er folkeskolen. Gør man det, fordi man mener, den er dårlig, eller gør man det, fordi man mener, efterskolen er endnu bedre. Begge dele kan være tillæddet. Man må også tænke på, at det er helt naturligt, at unge i den pågældende alder søger ud, udover de tidligere begrænsninger. Det kan være sundhedstegn. Dertil kommer, at vore unge har svært ved at finde plads i samfundets erhvervsliv og derigennem få en spændende oplæring og indlæring, ikke alene fagligt, men også menneskeligt, så de kan udvikle sig til ansvarsbevidste og engagerede voksne. Grundtvig sagde, at unge skulle oplæres i driftige borgers huse. Sådanne huse findes vel stadig, men de kan langt fra klare opgaven. Derfor samles unge nu i store skolepaladser, hvor de modtager den undervisning, man skønner er nødvendig, for at de kan blive nyttige samfundsborgere, der er tilstrækkeligt afrettede til at kunne efterkomme samfundets krav. Sådan er det blevet. Og andre steder er der noget tilsvarende.

Fra de yngste år er mange af vore børn i mange timer anbragt på institutioner sammen med andre i samme alder. Dette fortsætter opvæksten igennem i skolen, og for manges vedkommende videre efter den skolepligtige alder. For at bryde dette forløb vælger mange efterskolen og befinder sig øjensynlig godt derved. Man finder her en anden måde at gå i skole på og en anden måde at være sammen med kammerater og lærere på. Man er her sammen såvel i timerne som uden for timerne. Man er inde i et fællesskab, der ikke er større, end man kan overskue det. Man føler, man er med i det og kan bidrage sit til de daglige funktioner. På en efterskole bor man tæt sammen, lærere og elever, og man har derfor mange berøringsflader, og herigennem opstår der på en naturlig måde et forpligtende fællesskab. Og det er netop et sådant fællesskab, mange ikke har haft lejlighed til at være med i, i den hidtidige tilværelse.

I bofællesskabet er det nødvendigt at tale sammen om stort og småt, for at den daglige tilværelse kan fungere. Og gennem denne nødvendighed opstår hensynet til og samhørigheden med andre. Lærere er med som naturlige dele af helheden, og det gør, at gruppepres og gruppediktatur brydes, så der bliver mulighed for, at de enkelte bedre kan udfolde sig i tillid og tryghed, så en harmonisk udvikling kan finde sted.

I dette ligger efterskolens mulighed for at udøve en særdeles værdifuld indsats.

Samtidig er her efterskolens chance for, at den vil vedblive at bestå.

Som samfundsstrukturen er, ophobes uopfyldte behov for positiv menneskelig fællesskab. Det er der ikke tid til i samfundsmaskineriets jag og konkurrence. Da er det så, at disse skoler kan ligge som oaser i ørkenen. Men betingelsen, for at det vedblivende kan være sådan, er rigtignok, at skolerne stadigvæk opfylder behovene. Og en forudsætning herfor er, at de folk, der er i efterskolerne, har forståelse for og vilje til at gå foran i det forpligtende fællesskab, der er det nødvendige fundament. Om dette kan opfyldes, er ingenlunde en selvfølge, da det forudsætter en personlig medleven og indsats, der adskiller sig væsentligt fra det øvrige samfunds normerede retningslinier.

K. Holm Pedersen.



Vejen til Amalienborg

Vi kender vist alle synet af den store garder, som står vagt ved de kongelige slotte og palæer. De færreste af os er vidende om den dressur, som den pæne, unge mand har været udsat for, før han findes værdig til at stå vagt ved kongefamilien.

Den 3. december 1984 blev jeg indkaldt til Den kongelige Livgarde for at aftjene min værnepligt. Mine forventninger til at gå ind på den laveste plads i det danske forsvars hierarki var hovedsageligt bygget over tilfældige soldaterhistorier. Lige fra min første færd inden for militæret skulle det dog vise sig, at virkeligheden lå milevidt fra min hidtige barnligt naive opfattelse af soldaterlivet. Under den tre måneders lange rekruttid blev vi uophørligt presset såvel fysisk som psykisk for at nå befalingsmændenes mål, og det var absolut ikke motiverende pædagogiske fremgangsmåder, som blev benyttet. Til tider virkede det som om de forskellige befalingsmænd kappedes om at ydmyge og svine os mest til både fysisk og verbalt. Adskillige gange blev forsvarets sikkerhedsreglementer tilsidesat af officerer og befalingsmænd. Men til trods for at vi havde en klar fornemmelse af, at disse overtrædelser blev praktiseret, reagerede ingen af os. Grunden til, at vi stiltiende accepterede den ofte uansvarlige måde, vi blev behandlet på, var nok angsten for repressalier.

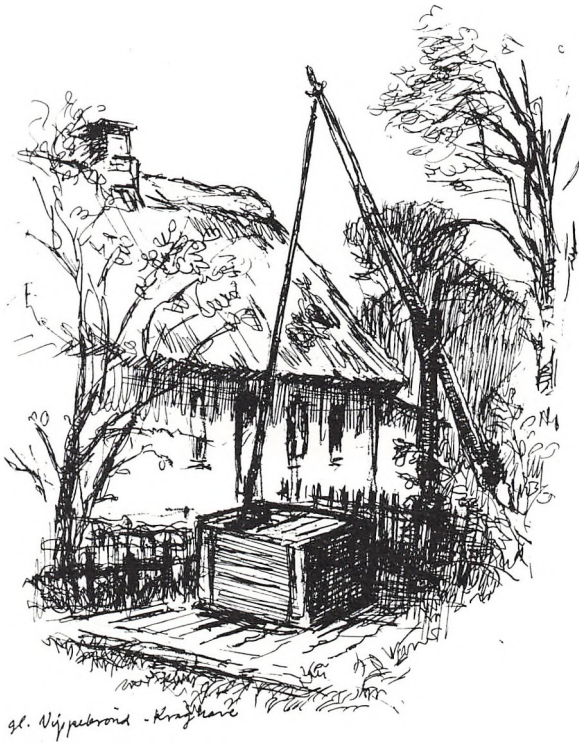
I begyndelsen af januar 1985 indtraf der en tragisk gasulykke i kompagniet. Under denne episode, hvor en rekrutkammerat og den ansvarlige reserveofficer omkom, begyndte det at gå op for os, hvilken dobbeltmoral Livgarden udviste. Alle tidligere brud på sikkerhedsregler blev ivrigt benægtet overfor offentligheden af Livgardens ledelse, men den forsvarede sin behandling af os som »en sund måde at gøre store drenge til mænd på«. Vi blev af vore foresatte forbudt at udtale os til pressen om såvel gasulykken som de generelle forhold inden for Livgarden. Det var tydeligt, at regimentet var bange for at få sit image ændret. Det lykkedes ledelsen at få redet pressens storm af uden de store sår, så dagligdagen kunne fortsætte inden for kompagniet. Befalingsmændene fortsatte med at lære os disciplin, for i tilfælde af mobilisering ville der være stor brug for denne disciplin. Det var nemlig de færreste af vore overordnede, som havde personlighed og lederevne nok til, at vi ville adlyde dem som naturlige autoriteter.

Da vi efter seks måneders værnepligt overgik til Vagtkompagniet og fik udleveret den kendte garderuniform med bjørneskindshue, blev vi ofte udstationeret og fik derfor befalingsmænd og officerer tættere ind på livet. Da erfarede vi for alvor nødvendigheden af den respekt for distinktionerne, som vi havde opbygget gennem vores hidtidige tjeneste, idet de overordnedes livsholdning og fremtoning lå langt fra de idealer, som det forventedes, at vi levede op til. Langt størstedelen af disse mennesker ville ikke kunne beklæde lederstillinger i det civile liv, hvor en leder skal respekteres for sine personlige

værdier og kvalifikationer, for at han kan få en medarbejderstab til at fungere som en enhed.

De metoder, der bliver anvendt inden for militæret, ligger temmelig langt fra den danske mentalitet. Den preusserdisciplin og mangel på fundamentale menneskerettigheder, såsom ytringsfrihed, burde være historie i 1985 i et af verdens mest veludviklede demokratier.

Flemming Hansen.



Kristian Gregersen

Lige efter at have modtaget indbydelsen til vort 50 års jubilæum besøgte jeg Nordre Kirkegård i Nykøbing for at nedlægge blomster på forstander Gregersens gravsted, lige som det var gjort 10 år før. – Min forbavselse var stor, da gravstedet var slettet og mindestenen fjernet.

Jeg henvendte mig til kirkegårdsbetjeningen, der venligst gav oplysning om, at den lovligt var fjernet og måske kunne rejses igen et andet sted på kirkegården. – Det blev samtidig fortalt, at Gudrun Bech, Systofte, også forgæves havde søgt efter stedet, hvorfor jeg, efter at have fundet stenen på stenhuggerens plads, ringede til hende.

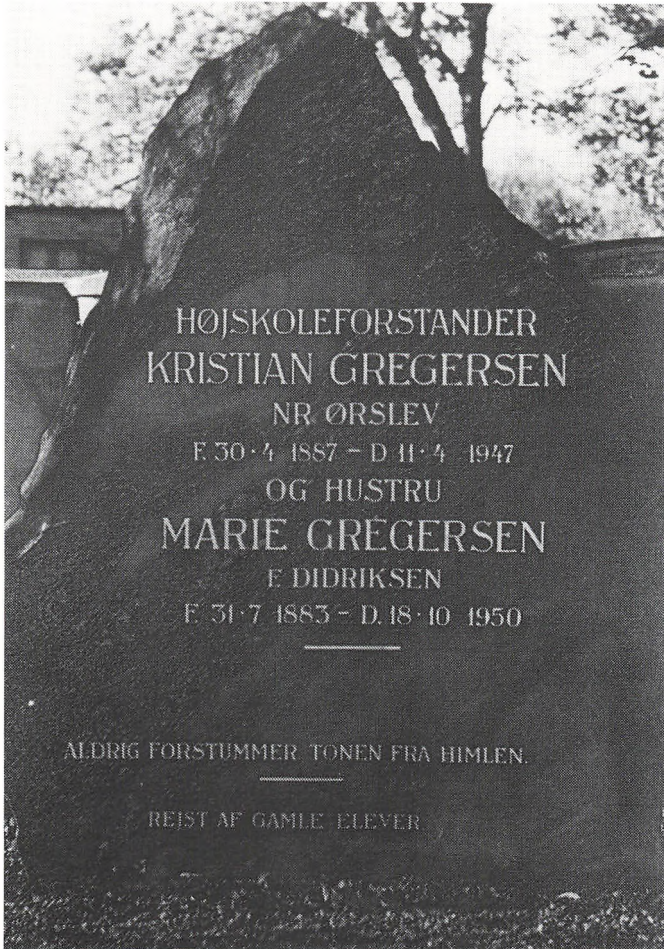
Vi fandt ud af, at Gregersens sten burde placeres ude i Højskolens have i lighed med Schmidts mindesten.

Min bror Folmer, der var med i det udvalg af gamle elever, som i 1947 rejste stenen, blev bedt om at henvende sig til Ungdomsskolens ledelse. – Hurtigt fik vi det forbavsende svar, at man ikke ønskede stenen i haven. – Afvisningen blev dog pyntet lidt, idet man ville betale for at få stenen rejst på Nørre Ørslev kirkegård. – Efter at have talt med flere gamle elever, modtog vi tilbuddet, og kirkens menighedsråd modtog velvilligt stenen, som nu står smukt placeret på kirkegården.

Her samledes 70-80 gamle elever og ægtefæller om aftenen den 25. juli. – Man betragtede den smukke sten og sang dens gamle, indhugne verslinier. – Aldrig forstummer tonen fra himlen.

Østergård 20. oktober 1985.

Anker Pül.



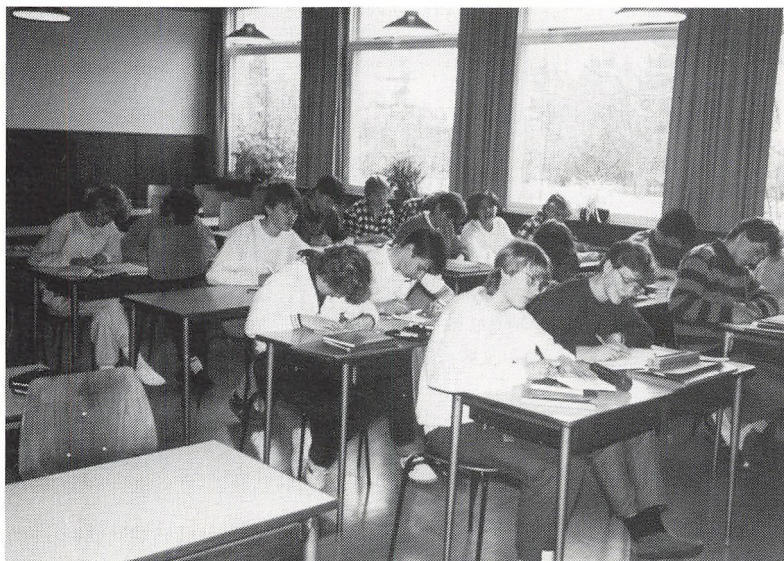
Årets gang

Skoleåret 1984-85 forløb jævnt og roligt. Elevholdet fungerede godt. Da afslutningen kom, kunne vi af et ærligt hjerte forsikre hinanden om, at vi havde haft et godt år.

Inden vi begyndte den 14. august 1984, havde vi fuldt optaget til skoleåret 1985/86. Og det er det samme i år. Der er forlængst optaget til 1986/87 og kun lå pladser tilbage til 1987/88. Og det er ikke kun denne skole, der har det sådan. Der er nu 184 efterskoler i Danmark, og de besøges hvert år af ca. 13.000 elever. Alt tyder på, at der er et stort behov for disse skoler.

Man kan ikke undgå at gøre sig nogle tanker om, hvorfor det forholder sig sådan, og om dette kan fortsætte. Andet steds i årsskriftet har jeg prøvet at formulere disse tanker. Man kan læse herom i artiklen: Efterskolen og fremtiden.

Det er altid meget spændende at begynde med et nyt elevhold. Det betyder jo kolossalt meget, hvordan de er, de mennesker, man skal være sammen med de næste 10 måneder. I starten er nu alt så lysegrønt. Vi konstaterer altid, at de nye elever kan så meget og er så positive, og vi glæder os, selv om en erfaringspegefinger løfter sig, og det viser sig altid at være en berettiget skepsis. Spørgsmålet er så, hvor stor afvigelsen til dagligdagsniveauet bliver. I år blev den ikke meget slem. Jeg synes, vi hurtigt kom på god talefod.



Der er efterhånden næsten blevet tradition for, at vi i september foretager os et eller andet til variation i hverdagen.

I år blev det en tur til Møn. Det har det været før. Men i år havde nogle af eleverne fra Møn fået arrangeret et besøg i Keldby kirke, og de havde fået pastor Gravesen til at fortælle om kirken. Det var en god idé. Keldby kirke er noget ganske særligt, og pastor Gravesen fortalte meget fængslende om både kalkmalerier og altertavle. Desuden var vi på Museumsgården og på Liselund og naturligvis på Møns Klint. Vi fik ikke så meget tid til at se på Stege by, fordi nogle elever ikke kunne finde vejen gennem Klinteskovene.

En anden variation i hverdagen er også elevmødet først i oktober. Herom er fortalt i sidste årsskrift.

Ved julemødet talte provst Allan Pedersen, Horbelev, medlem af skolens bestyrelse og i øvrigt vores gode ven. Udgangspunktet for talen var Saint-Exuperys beretning om postflyveren Guillaumet, der havarerede i Andesbjergene, og trods de mest umenneskelige anstrengelser formåede at redde sig tilbage til livet. Og dette fordi han følte et ansvar over for sine nærmeste, og fordi han vidste, man forventede af ham, at han ville kæmpe.

Desuden var der sang og musik af kor og orkester fra musikskolen »Laetitia«, Tjæreby, og en lille afdeling af vort eget kor.

Det var en hyggelig aften og en god optakt til julen. Som sædvanlig deltog mange af egnens folk. Ikke færre end ca. 250 var forsamlet omkring de adventspyntede borde i gymnastiksalen.

Først i februar var der møde her på skolen. Det var arrangeret sammen med Horreby Aftenhøjskole, og taleren var højskolelærer Mads Lidegård, Krogerup, og emnet Informationssamfundet i hverdagen. Noget mere aktuelt kunne vel næppe tænkes. Mads Lidegård fortalte om alt dette nye, vi står på tærsklen til. Det er i dag teknisk muligt at forme både telefon, data og fjernsynssignaler således, at de kan sendes igennem hårtynede glasfibertråde med kolossal hastighed. Det nye er, at det er som signaler fra en lyskilde, der kan glimte op til mellem to og tre hundrede millioner gange i sekundet. Med denne lyslederteknik åbnes der uoverskuelige perspektiver. En forudsætning er imidlertid etableringen af et såkaldt bredbåndsnet. Og dette vil blive meget, meget dyrt, det er milliardbeløb, det drejer sig om. Hvem har gavn af dette, og hvem skal betale? Der må virkelig et folkeligt oplysningsarbejde til, og der må formuleres en dansk medic- og kulturpolitik. I debatten efter foredraget kom der mange tilkendegivelser, der gav Mads Lidegård ret i dette forlangende.

Senere i samme måned var der erhvervspraktik. Eleverne var ude i det praktiske liv i en uge. Hvor meget det betød direkte, skal jeg lade være usagt. Men det betød, at virkeligheden kom nærmere på i elevernes bevidsthed. Og dette er naturligvis af betydning.

I marts havde vi forældredag. Det har Bettina Bjerre skrevet om. Så her kan man læse nærmere om, hvad der foregik. Bettina fortæller også om det store

arbejde, der gik forud. Og heri ligger måske den allerstørste betydning af et sådant arrangement. Alle i huset er optaget af dette, at yde noget sammen. Man arbejder på en anden måde og sammen med andre, end man er vant til, og ud af det hele kommer en fornemmelse af at være med i et fællesskab, hvor man gør noget, hvor man er noget. Det er det, der er den store oplevelse. For alt, alt for mange børn kender ikke til dette i deres opvækst, fordi samfundsstrukturen nu engang er som den er. Netop dette efterlader et udækket behov og en tomhed, der bare skal udfyldes af et eller andet, der tilfældigt er til rådighed. Og det kan meget let føre til de børne- og ungdomsproblemer, der tales og skrives så meget om.

Sidst i marts havde vi igen et offentligt møde på skolen. Det var denne gang arrangeret sammen med Kirkeligt Samfund. Taleren var Lisbeth Bendix fra Båring Højskole, og hun kaldte sit foredrag: I angstens fodspor. Der blev fremdraget mange eksempler på, at mange i sig har en angst for tilværelsen. Det kendes både fra børn og voksne, og kan skyldes mange ting. Det blev meget anbefalet at tale om disse ting og lå dem frem i lyset. Fra gammel tid har det heddet, at man skulle give trolden navn, for så mister den sin magt.

Det var et udmærket foredrag, og i drøftelsen bageltes lykkedes det virkelig at få vigtige ting frem til belysning af den situation, mennesket står i i denne stadig skiftende tid. Den afløder måske netop det, som før øvrigt en af eleverne sagde i sit indlæg, at den største angst er den, vi har for os selv.

Så blev det påske, og så blev det forår. Og vi blev nødt til at tænke på terminsprøver og rigtige prøver. Først i maj blev de skriftlige prøver afviklet. Derefter brugte vi et par dage til at tage ud at se os om. Vi gjorde det på den måde, at eleverne valgte sig ind på en gruppe sammen med en af lærerne. Og så tog de enkelte grupper afsted ud i landet, i alle retninger. To grupper var på Slagelseegnen, to på Møn, og de andre besøgte henholdsvis Faxe, Jungshoved, Askø, Fejø og Alsø ved Maribosøerne.

Vi vælger ofte denne form med de små grupper. Når ikke man er så mange sammen, er der bedre muligheder for at fastholde opmærksomheden på individuelle opdagelser og oplevelser.

Da grupperne efter hjemkomsten fortalte for hinanden, var det beretninger om mange gode oplevelser.

I samme måned havde vi jubilarsammenkomst. Som sædvanlig havde vi indbudt 25, 40 og 50 års jubilarer. Det kan være svært at finde alle adresser. Jeg synes, vi gør en stor indsats, men alligevel lykkes det ikke altid. Det beklager vi meget. Dagen blev vellykket, og det var som sædvanlig interessant at høre, hvordan vore gæster genopfriskede minderne fra deres skoleophold.

De sidste 14 dage gik med de mundtlige prøver. Derfor kom vi meget hurtigt frem til afslutningen. Fra den ene dag til den anden forandrer skolen karakter. Nu er de borte alle sammen, spredt ud for alle vinde. Tilbage var ganske vist nogle af dem som medhjælp til rengøring. De første 14 dage er der stadig



aktivitet på skolen, men det er naturligvis på en anden måde end den daglige skolevirksomhed.

I køkkenet skete total udskiftning. Pauline Bruun, Helle Schuler, Birgitte Jensen og Marianne Hintze rejste. Merete Brund rejste allerede til marts for at tage på højskole. I hendes sted kom Rebekka Vollenweider fra Schweiz. Hun var her i tre måneder. Det var interessant at have Rebekka, hun var både positiv og dygtig. Hendes ophold her var til gensidig glæde.

Som nye i køkkenet kom Charlotte Karlsson, Lena Skovly Larsen, Heidi Forslund, Anette Sørensen og Karen Sivertsen. Kun den sidstnævnte er ikke tidligere elev.

Fra lærergruppen rejste Sanne Poulsen og Steen Bjerrc. De tog tilbage til Den frie Lærerskole i Ollerup for at færdiggøre deres studium.

Vi siger alle, der rejste, tak for deres indsats og for godt samarbejde i årets løb.

Som nye lærere blev antaget Jørgen Grann, der kom fra Tømmerup Fri- og Efterskole, og Birgitte Hjorth fra Lærerskolen i Ollerup.

Vi siger tak for dette år, til elever og medarbejdere og til alle, der i øvrigt har været med i årets forløb.

Årsskriftets læsere ønskes en rigtig glædelig jul.

Kirsten og Knud Holm Pedersen.

Forældredagen 1985

Lørdag den 16. marts oprandt efter en uge med mange forberedelser. Omkring kl. 11.00 var de fleste forældre efterhånden mødt op, og man blev stuvet sammen i gymnastiksalen, hvor der vankede kaffe og te. Herefter blev der sunget et par sange, og Holm holdt en tale om noget af alt det, der sker i vores tid. Han lagde dermed op til den underholdning, der fulgte senere på dagen.

Efter Solveigs altid oplindssomme og varierede gymnastikopvisning overtog Knud P.s springhold gulvet.

Medens et overdådigt frokostbord blev dækket op i salen, gik forældrene rundt og så på de opstillede udstillinger med arbejder lige fra keramik, syet/strikket tøj til sløjdeprodukter, vi havde lavet i årets løb.

Efter frokosten blev der serveret kaffe i dagligstuen, og derefter blev der opført nogle debatstykker, som lærerne havde instrueret. Det første emne var »arbejde«. Der blev vist et billede fra det gamle Grækenland, hvor de rige havde slaver til at arbejde for sig. Dette blev afløst af to scener fra »Jeppe på Bjerget«, der viste forskellen på arbejderklassen og baronen og hans folk. Men hvad nu?? Skilte (se fotografi) blev båret ind på scenen, og dermed var en debat i gang.

Det andet billede var en tankeassociation til det meget nærliggende flygtningeproblem. Danmark var nu landet, man måtte flygte fra, og folk blev interviewet på gaden i København og i det flygtningemodtagende land.

Punkt 3 var musik med Kjeldgaards band + to sangere, og i fuld udklædning gav de den hele armen.

»Camouflage« var titlen på billede nummer fire, der viste en ung pige, der skulle ud at søge arbejde og derfor gerne ville se lidt anderledes ud; en effektiv bruncreme, kontaktlinser med farve, make up og en permanent hjælp med til at give pigen et nyt ydre og aførimer som: »Jeg vil være en anden«, »Lykken er at få et nyt look«, »Forandring fryder«, og »Camouflage« var optakten til en ny diskussion.

Femte og sidste billede indeholdt to stykker – begge om pressens magt. Det ene fra selve redaktionen, hvor man var løbet tør for stof og selv opdagede et masse mord i Indien.

Det andet stykke handlede om en familie på skovtur; faderen, der lige har læst om en børneløkker i avisen, finder ud af, at hans drenge er forsvundet, og da han finder dem, beskylder han en flink mand, der har lært børnene om skoven, for at være en sådan.

Med disse billeder og et par ord fra fru Holm, var en meget vellykket dag på Nørre Ørslev Ungdomsskole slut, og den foregående uges forberedelser var bestemt ikke spildt.

Bettina Bjerre.



Elevdag 1985

Elevdagen blev traditionen tro holdt den første lørdag i oktober. Det hele startede kl. 10.15, da de første ankom. De øvrige strømmede til i løbet af den følgende time. Alle var samlet i gymnastiksalen kl. 11.15. Her bød Holm velkommen til de ca. 200 gamle elever, som var mødt op. Derefter så vi en gymnastikunderholdning, som under Solveigs ledelse blev udført meget fint.

Ved ca. 12-tiden havde vi en vellykket diskussion om »Vi og vores samfund«. Holm indledte diskussionen med et oplæg, og derefter diskuterede vi, hvordan vi kan bære os ad med at føre det nuværende samfund videre, og om hvordan vi kan komme helskindet ud af kriser.

Som alle ved, er elevdagen fuld af traditioner, så kl. 13.00 gik vi ind i spisestue, dagligstue og forhal, hvor vi alle nød den vidunderligt tilberedte kartoffelsalat samt frikadellerne. Til dessert fik vi en velsmagende frugtsalat.

Efter påfyldningen af maverne gik alle over på fodboldbanen, hvor der traditionen tro blev spillet en fodboldkamp mellem de gamle og nuværende elever. Uheldigvis vandt de gamle elever med cifrene 5-2, men det må nok siges, at de nuværende elever ydede en god indsats.

Da fodboldkampen havde fundet sin ende kl. ca. 14.30, samledes alle igen i gymnastiksalen for først at nyde eftermiddagskaffen, hvorefter der stod underholdning på programmet.

Underholdningen var tilrettelagt af Rytz. Den var delt op i fem scener + sang. Den første hed »Den daglige trommerum«, hvor man så, hvilke problemer der kan opstå mellem to ægtefæller i hverdagen. Den næste hed »edb«, hvori der var taget stilling til, om man vil tage skade af edb eller ej. Efter de to første scener blev vi præsenteret for sang og spil. »Bondens hjerte« hed 3. scene. Deri blev vist, hvorledes situationen kan være for en bonde i dag. Scene 4 hed »Lægeværelset«. Det var en ironisk gennemgang af »sygdomme« samt angst for virkelig sygdom. Den sidste scene hed »Kirkegården«, og der fik vi eksperternes syn på samfundet. Underholdningen blev vist med meget stor koncentration og fulgt af et medlevende publikum. Den helt igennem vellykkede dag sluttede med en lille afskedstale af fru Holm.

Martin Hovgård Jensen.

Elevstatistik m.m.

Oftest bliver vi spurgt om, hvor vore elever kommer fra. Her er svaret for de sidste 10 årgange, fra 1975/76 til og med 1984/85. Yderligere er medtaget den nuværende årgang.

Som det ses, er opgørelsen anført amtsvis øst for Storebælt med Storstrøms amt særlig detaljeret.

| | 75/76 | 76/77 | 77/78 | 78/79 | 79/80 | 80/81 | 81/82 | 82/83 | 83/84 | 84/85 | 85/86 |
|-------------------------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|
| Falster | 15 | 23 | 17 | 22 | 15 | 19 | 20 | 16 | 18 | 28 | 18 |
| Lolland | 20 | 15 | 24 | 9 | 21 | 15 | 17 | 17 | 17 | 16 | 21 |
| Møn | 2 | 1 | 0 | 3 | 2 | 3 | 5 | 6 | 3 | 6 | 8 |
| Sydsjælland | 3 | 2 | 3 | 10 | 6 | 2 | 4 | 10 | 8 | 4 | 3 |
| Storstrøms Amt i alt .. | 40 | 41 | 44 | 44 | 44 | 39 | 46 | 49 | 46 | 54 | 50 |
| Vestsjællands Amt | 1 | 0 | 1 | 2 | 0 | 0 | 1 | 2 | 0 | 0 | 0 |
| Roskilde Amt | 5 | 4 | 1 | 3 | 7 | 7 | 4 | 4 | 6 | 1 | 1 |
| Frederiksborg Amt | 2 | 3 | 3 | 1 | 0 | 2 | 2 | 1 | 3 | 1 | 2 |
| Københavns Amt | 10 | 10 | 7 | 8 | 7 | 9 | 4 | 2 | 3 | 3 | 4 |
| Fyn | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| Jylland | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 |

Det fremgår meget tydeligt, at Nr. Ørslev Ungdomsskole er en udpræget egnskole, og at denne tendens er forstærket de seneste år.

Såvel højskoler som efterskoler fik før i tiden så godt som alle deres elever fra landbohjem.

Fra disse skolars begyndelse var dette ganske naturligt. Det var bondeskoler, og de var bygget for at oplyse unge fra landet i det historiske forløb, der fandt sted i vort land. Dette forhold er nu ganske ændret for landet som helhed.

Hvordan ser det ud for Nr. Ørslev Ungdomsskole i dag. Der viser det sig overraskende, at ikke mindre end 56,9% af vore nuværende elever er fra landbohjem. Dette forhold hænger sammen med, at skolen er en egnskole på en udpræget landbrugsegn, og dette igen med, at skolen har virket på denne egn siden 1878 og derfor igennem et langt åremål har været i forbindelse med slægterne på egnen. Dette kendes også i forhold til eleverne. Mange ankommer til skolen som gamle kendinge, fordi deres søskende, deres forældre eller andre familiemedlemmer har været her. Der er altid elever, der har bedsteforældre, ja endog oldeforældre, der har været her.

Til belysning af elevernes alder tages det nuværende elevhold som eksempel. Den gennemsnitlige alder ved begyndelsen af skoleopholdet var 15 år og 8 mdr. Af de 58 elever er 19 i deres 9. skoleår og 39 i deres 10.

Sådan er det på dette elevhold, og det kan der udmærket generaliseres ud fra.

K. Holm Pedersen.

Skolens lærere

Knud Holm Pedersen
Kirsten Holm Pedersen
Dagny Rytz
Knud Pedersen
Solveig Østergård
Erik Kjølgaard
Karin Christensen
Jørgen Grann
Birgitte Hjort
Carsten Møller

Skolens bestyrelse

Gdr. Hakon Winther, Bækvej 18, Radsted, 4990 Sakskøbing (formand).
Fru Asta Jensen, Nr. Vedby Kirkevej 21, 4840 Nørre Alslev.
Gdr. Helge Larsen, Vålse Vesterskovvej 13, 4840 Nørre Alslev.
Provst Allan Pedersen, Bønnetvej 6, 4871 Horbelev.
Inspektør Erik Abel, Birketvej 107, 4941 Bandholm.
Fru Birgit Holtze, Mosehavevej 1, Krårup, 4930 Maribo.
Gdr. Jørgen Larsen, Oustrupvej 2, 4863 Eskilstrup.
Driftsleder Erik Roed Hansen, Hamborgskovvej 54, Sundby, 4800 Nykøbing F.
Gdr. Henning Christensen, Vestvej 8, Herritslev, 4880 Nysted.
Gdr. Thorkild Bonde, Havlykkevej 15, Ulslev, 4872 Idestrup.
Konsulent Arne Høst Hansen, Listrupvej 49, 4800 Nykøbing F.



25 års jubilarer:

Stående fra venstre: Alice Bonke (Petersen), Kirsten Wegge (Hansen), Anni Olsen (Kristensen), Inge Lise Hansen (Hansen), Ase Beske (Jørgensen), Ase Jensen (Madsen), Mona Rasmussen (Hornhaver), Inger Hansen (Jørgensen), Eva Sørensen (Kolath), Ellis Poulsen (Arildsen), Anni Piil (Ledsted Hansen), Solveig Spurr Mortensen (Jensen), Anni Leth (Ottesen), Holm. Siddende fra venstre: Alice Koch (Petersen), Karen Margrethe Hansen (Hansen), Rita Hansen (Rytter), Jytte Beske (Andersen), Anne Lise Larsen, Birgit Knudsen (Hansen), Sonja Nielsen (Hansen), Jytte Persson (Enevoldsen), Lise Østergård (Kobbernagel).



25 års jubilarer:

Stående fra venstre: Bent Aage, Jørgen Jørgensen, Poul Andersen, Leif Hansen, Jørn Jensen, Lars Tærsker, Claus Gottfredsen, Anders Rubæk, Karl Erik Petersen, Poul Anton Hansen, Jørgen Thesbjerg, Kjeld Piil Andersen, Ib Egebæk, Niels Fl. Nielsen, Jens Erik Lollike, Hans V. Petersen. Siddende fra venstre: Søren B. Hansen, Knud Hare, Erling Jensen, Find Carstensen, Otto Boesen, Kurt Kjørup Nielsen, Jørgen Knudsen, Erik Gärd, Jens Gert Jensen.



40 års jubilarer:

Stående fra venstre: Birgit Hansen (Hovmand), Yrsa Christiansen (Hansen), Eina Hansen (Madsen), Alice Hansen (Baad), Inger Jørgensen (Pæregård), Birgit Rasmussen (Olsen), Alice Hansen (Pedersen), Birgit Skotte (Olsen), Harriet Jørgensen (Jørgensen). Siddende fra venstre: Karen Pedersen (Madsen), Amy Thorsen (Riise), Inge Reutz (Jensen), Grethe Hansen (Schütt), Valborg Jørgensen (Nielsen).



40 års jubilarer:

Stående fra venstre: Aksel Jensen, Hans Otto Jørgensen, Frede Hæg, Helge Larsen, Jørgen Rasmussen, Svenning Friis Hansen. Siddende fra venstre: Hans Erik Kristensen, Willy Larsen, Erland Mortensen, Karl Simonsen.



50 års jubilarer:

Fra venstre: Kirsten Jensen, Elisabeth Justesen, Esther Hansen, Anker Piil.

Nyt fra gamle elever

Vi har igen i år skrevet ud til de, der var elever før 10 år siden. Nogle har vi ikke fundet, og af dem vi fandt frem til, har vi fået brev fra følgende:

Bente Lykke Hansen hedder nu Skovbo og bor i Sakskøbing, Orebyvej 80.

Bente skriver: »At 10 år er gået, er ikke til at tro. Mine 10 år er gået hurtigt – så hurtigt, at jeg dårligt kan følge med, men det er jeg vel ikke ene om.«

Efter skoleopholdet var Bente et år i huset. derefter medhjælper i børnehaveklassen på Østre Skole i Nykøbing. Bente har også prøvet at være arbejdsløs.

Bente fortsætter sit brev: »I 1979 kom jeg i lære som klinikassistent hos en tandlæge i Nykøbing, men fik i 1982 efter endt uddannelse lyst til at prøve noget andet, og jeg tog job på et alderdomshjem som husassistent. I 1983 vendte jeg tilbage til mit fag og fik arbejde i Maribo. I 1984 sagde jeg mit job op, da jeg glædeligt fandt ud af, at jeg var gravid, og i september fik jeg en dreng, som hedder Marc. I maj 1984 blev jeg gift med Alf. Efter barselsorloven blev jeg hjemmehjælper i Sakskøbing, og der er jeg endnu.«

Heine Beske Sørensen arbejder som altnuligmand hos Carl Lumbye i Nakskov. Der har han været i 2 år.

Heines adresse er Ø. Boulevard 9, 1. tv., 4900 Nakskov.

»Efter jeg forlod skolen, kom jeg på Handelsskolen i Nykøbing, hvor jeg tog regnskabslinien med henblik på kontorbranchen. Jeg kom da også i lære som kontorelev, og 2 år senere fik jeg lærebrev som kontorassistent. I dag arbejder jeg stadig som kontorassistent, men jeg har forladt Lolland og arbejder hos P. Ellegaard A/s i Ringsted. Jeg bor i Køge sammen med Tommy, som er den direkte årsag til, at jeg i dag befinder mig på Sjælland. Vi er ikke gift og har ej heller nogle børn, men vi har det dog dejligt alligevel.«

Dette brev fra Pia Hansen, som nu bor Strandvejen 68,1., 4600 Køge.

Anne Lise Bruun Henriksen arbejder på Cigarkassefabrikken i Stubbekøbing og bor nu Lunderskolevej 7, Åstrup, 4850 Stubbekøbing.

Per Ove Andersen fortæller: »Da jeg forlod skolen, kom jeg i lære som elektromekaniker på Næstved Maskin Elektro. Herefter har jeg gjort brug af min uddannelse hos Hansen og Nielsen i Næstved samt på Holmegårds Glasværk, dog med mindre arbejdsløshedsperioder ind imellem. I øjeblikket er jeg ansat som montør i firmaet »Stenhøj«, hvor jeg har været i ca. 1½ år og er meget glad for at være. Jeg er også blevet gift her i 1985, og vi har en datter på 4 år.«

Per Ove bor med familien Næstvedvej 34, Fensmark, 4700 Næstved.

Lisanne fra Farø fortæller: »Efter året på skolen kom jeg et år i huset hos en familie i Næstved. Derefter flyttede jeg til Hedehusene. Fik arbejde på Sct. Hans Hospital. Der gjorde jeg rent et par år. Arbejdede en tid som ufaglært sygehjælper. I 1980 lykkedes det mig at komme ind på sygehjælperens skolen i København. Efter at have fået den uddannelse, fortsatte jeg med plejeruddannelsen på Sct. Hans (i den tid boede Karsten og jeg i hus. Vi flyttede fra hinanden for et par år siden). 1. december 1984 rejste jeg sammen med min ven til Sydamerika. Vi rejste rundt i tre måneder. Det var meget spændende.

I øjeblikket har jeg barsel; jeg fødte en dejlig datter for 5 uger siden.«

Lisanne har desværre ikke oplyst nogen adresse.

Jørgen Schimmel skriver: »Efter jeg forlod skolen i 1976 startede jeg på EFG i København. Derfra kom jeg i lære som elektriker i Køge. Da jeg var udlært i sommeren 1980, startede jeg som konstabel i Flyvevåbnet. Efter seks måneder på Flyvestation Værløse blev jeg overflyttet til Flyvestation Karup. To måneder senere kom min kone over. Vi fik en lejlighed i Viborg. 1½ år senere blev vi gift og købte hus. 1. januar 1984 fik vi en søn, samtidig slettede vi Nielsen som efternavn, så vi nu hedder Schimmel.

Jørgen bor Nørremarksvej 11, 8800 Viborg.

Efter afsluttet ophold tog Lisbeth Jensen handelseksamen i Slagelse og fik herefter en uddannelse i et møbeleksportfirma – også i Slagelse.

Lisbeth skriver videre i sit brev: »Efter vel overstået læretid havde jeg den store glæde at kunne fortsætte mit arbejde i samme firma. Et meget interessant arbejde, der bl.a. bestod i at rejse rundt i landet på forskellige udstillinger og diverse messer i Herninghallerne og Bellacentret. Dette salgsarbejde fortsatte jeg med indtil januar 1984.

I sommeren 1984 begyndte jeg så mit nuværende arbejde som salgsassistent i oliefirmaet Texaco. Texacos administrationsfirma for Midt-, Syd- og Vestsjælland ligger i Sorø. Jeg bor stadig i Slagelse og kører daglig til og fra Sorø.

Lisbeths adresse er Bjergbygade 96, 4200 Slagelse.

Lis Kristiansen: »Jeg vil nu fortælle lidt om, hvad jeg laver. Jeg er dagplejemor, passer fire børn og har selv en lille pige på to år, som hedder Wicki. Jeg lever sammen med en mand, som hedder Carsten. Vi bor i Ølstykke.

Jan Mortensen fortsatte skolegangen på Haslev Efterskole og kom herefter i lære som lagerekspedient på et autoværksted.

Jan fortæller i sit brev: »Jeg blev udlært i 1980, og så stod jeg uden job. Hvad gør man så – jo, man går op og siger, at man gerne vil være post. Det blev jeg så i 1980 og har været post under Roskilde postkontor siden. Det er godt og fast arbejde, så der bliver jeg indtil min pension står for døren.

Jan bor Ejbyparken 65, 1., mf., 4000 Roskilde.

Ulla Jørgensen, som vi også hørte fra sidste år, skriver denne gang: »Siden jeg forlod Ungdomsskolen, har jeg arbejdet på plejehjem forskellige steder samt læst HF i Nykøbing.

Jeg har nu afsluttet min uddannelse som socialpædagog ved Jægerspris soc. pæd. Seminarium og er flyttet til Farum sammen med Ivan.

Jeg er gravid og kan føde hvornår det skal være og har derfor ikke læt noget fast arbejde.

Ivan har i øvrigt afsluttet sin uddannelse som bygningskonstruktør og arbejder nu i et arkitektfirma i Frederikssund.«

Ulla og Ivan bor nu Nygårdsterrasserne 258 E, 3520 Farum.

Efter 1½ års arbejdsløshed kom jeg ind som sygehjælper, fortæller Jan Erik Holm.

Jan fortsætter sit brev således: »Der var jeg i ca. 2 år, indtil jeg fik plads på EFG handel og kontor. Efter 1 år på skolebænken kom jeg i lære inden for auto engros hos Volvo Lastbiler i Herlev. Da jeg blev udlært, blev jeg arbejdsløs. Efter ½ år kom jeg inden for Københavns Amtskommune som portør i ca. 9 måneder. Derefter kom jeg tilbage til Volvo, hvor jeg blev udlært. Der har jeg arbejdet nu i 2 år som l. mand på reservedelslageret.«

Jans adresse er nu Leen A 3, III th., 2630 Tåstrup.

Merete Larsen hedder Rasmussen nu. Hun skriver: »Efter endt skolegang var jeg 1 år i huset. Siden 5 måneder som feriefløser i køkkenet på Køge sygehus, hvor jeg endelig afgjorde, at det var inden for dette fag, jeg ville have en uddannelse.

Jeg startede som køkkenleder. Først 1 år på Rødkilde Sygeplejehøjskole. 1 år på plejehjemmet Vesterled. Den teoretiske del tog jeg på Århusegnens Husholdningsskole. 1 december 1980 blev jeg udlært. Derefter blev jeg arbejdsløs, men fik dog feriearbejde på Sønderøhjemmet i 1981. Blev i 1982 ansat på Rørbæk plejehjem, hvor jeg arbejder nu. Jeg er blevet gift og bor nu i Saksøbing, Maribovej 81.«

Da Hans Anker Petersen forlod skolen, havde han de første år plads på gårde forskellige steder, indtil han i 1979-80 kom 3 måneder på Kærhave Landbrugs-skole.

Efter endt skoleophold arbejdede Hans Anker igen forskellige steder, indtil han 1. august 1982 fik arbejde på Sjælland.

Hans Anker skriver videre i sit brev: »Jeg kom til at arbejde på en gård nær Kalundborg, som jeg arbejder på den dag i dag. Det var også her, at jeg fandt min pige, som jeg bor sammen med i dag. Den 1. marts 1985 fik vi en søn.

Hans Anker bor Gunhøjvej 3, 4591 Føllenslev.

Marianne Rasmussen er blevet gift og hedder nu Allerup-Nielsen.

»Efter 10. kl. på Nr. Ørslev tog jeg ½ år på Sy- og Tilskærerskolen i Nykøbing. Da jeg var færdig, tog jeg 1 år i huset på Møn. I ½ år gik jeg og kunne ikke lave noget på grund af en brækket arm.

Da armen var i orden, tog jeg igen på Sy- og Tilskærerskolen, hvor jeg tog den 2-årige uddannelse, som jeg blev færdig med i 1980. Så gik jeg arbejdsløs i 2 år. Siden 1982 har jeg arbejdet på et beskyttet værksted her i Nykøbing som værkstedsassistent. Det er evnesvage og nogle med dårlige arme og ben, som kommer for at tjene lidt penge ved siden af deres pension.

Jeg har en lille dreng på 16 måneder, som hedder Michael.«

Dette fra Marianne, som bor Hørsevænget 6, 4800 Nykøbing F.

Sådan skriver Jens Peter Larsen: »Efter skolen i 1976 var jeg heldig at få læreplads som kleinsmed på Bandholm Maskinfabrik. Efter dette altjente jeg min værnepligt, hvorefter mit arbejde igen var på BM. Arbejdet består meget af at tage ud som rejsemontør, hvor man er nødt til at holde sine svejsecertifikater i orden.

Gift er jeg endnu ikke blevet, og ej heller far. Jeg lever sammen med en pige. Vi købte et dejligt nyt hus for et par år siden her i Maribo, Engpibervej 9, hvor vi er meget glade for at bo.«

Gitte Baad Pedersen skriver fra Fyn: »Efter de to år på skolen som elev og derefter køkkenpige, begyndte jeg på HF i Nakskov.

Efter 2 strenge år blev jeg årsvikar på Ravnsborgskolen, hvor jeg underviste bl.a. i dræt. Derefter søgte jeg på Vordingborg Lærerseminarium og flyttede dertil.

Efter 4 gode år i Vordingborg flyttede jeg sammen med Kenny i Nakskov. Jeg havde fået arbejde ved Nysted, på Brydebjergskolen og Krumssøskolen.

I sommer flyttede vi til Odense, hvor Kenny læser. Jeg har fået arbejde på Rubjerglundskolen i Ringe.«

Gitte bor Ryttergade 21, st. th., 5000 Odense C.

Efter at have forladt Nr. Ørslev, begyndte jeg efter en lang sommerferie at arbejde som arbejdsmand på en plasticfabrik i Roskilde. Her arbejdede jeg i et år, hvorefter jeg blev lærling i søværnet på en 5 års konstabelkontrakt. Årene i søværnet gik på forskellige sejlede enheder, bl.a. var jeg i sommeren 1981 med inspektionsskibet Ingolf på Grønland og Færøerne.

I januar 1983 forlod jeg søværnet og begyndte at læse til maskinmester i København, hvor jeg i øjeblikket er i gang med at læse til udvidet maskinmester.

Som det ses, har jeg bevæget mig fra det sikre liv som velstillet rækkehusejer til det usikre, men langt sjovere liv som fattig studerende på SU og kollegie.

Dette fra Karsten, som hverken er gift eller har børn.
Karsten bor Bispebjerg Parkallé 22 v. 114, 2400 København NV.

Dette brev har vi modtaget fra Joan Nielsson, som nu hedder Larsen: »Da jeg var lærdig på skolen, fortsatte jeg på handelsskole i Vordingborg. Derefter arbejdede jeg i en isenkramforretning i Præstø i 5 år. Da vi fik Michael for 4½ år siden, måtte jeg sige op, da jeg ikke kunne få ham passet. Jeg havde lange arbejdstider, og Kurt har skiftende vagter, også lørdage, hvor jeg skulle på arbejde. Siden har jeg været 7 måneder i Nyråd børnehave. Nu går jeg hjemme og venter barn nr. 2. Det skal være midt i november. Jeg blev gift med Kurt i august 1979. Han har en computerforretning, som vi kører hjemme fra os selv.«

Joans adresse er Københavnsvej 41, 4760 Vordingborg.

Nogle er jo elever her i to år. Sidste år hørte vi fra følgende:

Jane Gottfredsen skrev: »Efter 2 år på Nr. Ørslev Ungdomsskole kom jeg på Torvets Konditori i Nakskov og var der i 2½ år. Derefter har jeg taget HF eksamen. Senere har jeg været i en børnehave som pædagogmedhjælper, og efter en tid som arbejdsløs er jeg nu i terapien på Gloslunde plejehjem. Jeg har købt hus og bor nu i Dannemare, Bygaden 107.«

Efter endt 10. kl. på Nr. Ørslev begyndte jeg på Ballerup Gymnasium med 1. HF, men flyttede til Næstved sammen med Børge. Her afsluttede jeg HF samtidig med at vi fik en datter. Det var i juni 1978. I de næste 3 år arbejdede jeg som lærervikar på Næstveds skoler, og i 1981 begyndte jeg på Vordingborg Lærerseminarium. Samtidig flyttede Børge og jeg fra hinanden. I august i år er jeg flyttet til Christiania og er begyndt på Blågårds Seminarium, og Carina (vores datter) er nu 6 år og startet i skole.«

Bentes adresse er Bådsmandsstræde 43, »Bombely«, 1407 København K.

Lisa Abel hørte vi også fra sidste år.

Lisa skrev: »Jeg kom til Roskilde på Slagteriskolen og er nu udlært butiksslagter. Jeg arbejder på Industri- og Håndværkerskolen på Levnedsmiddelaafdelingen, hvor jeg er kantineleder. Der har jeg været fra august 1980. Jeg bor i Reersnæs, hvor jeg købte hus for 4 år siden sammen med min ven, som jeg har kendt i 6 år.

Adressen er Vinkelvej 3, 4930 Maribo.

Elevholdet 1980/81

Lars Emil Andersen er elev i et speditørfirma i København.
Jesper Antonsen er nyuddlært landbrugsmaskinmekaniker i Nykøbing F.
Jens Arensbach er værnepligtig på Næstved Kaserne.
Peder Brædder er specialarbejder i Nykøbing F.
Villy Frøsig arbejder på et gartneri i Karlslunde.
Dina Gorosch er lægesekretær på Amtssygehuset i Gentofte.
Flemming Hansen læser medicin på Århus Universitet.
Helle Mølsted Hansen er pædagogmedhjælper i København.
Tommy Hansen er på købmandsskole i Tyskland.
Else Merete Heller arbejder på en parketgulvsfabrik i Orehoved.
Erik Rishøj Jensen læser HH i København.
Karina Skov Jensen er nyuddannet køkkenassistent, deltager p.t. i et EIFU-kursus.
Uffe Jensen arbejder på en maskinstation.
Vibe Lund Jensen er fra 1. oktober elev på Vallekilde Højskole.
Bente Juliussen er kontorlev på Holeby Diesel.
Jette Jørgensen arbejder i en slagterbutik.
Thorkild Jørgensen er dæksdreng i Helsingør.
Jens Kastrup er sognemedhjælper (tilknyttet Diakonissestiftelsen) i København.
Kim Kiehn læser til civilingeniør på Danmarks Tekniske Højskole i København.
Per Kragh er ekspedient i Herlev Tømmerhandel.
Carsten Larsen er bankelev i Den danske Bank i Nykøbing F.
Gina Frøsig er medhjælper på Grøntorvet i København.
Jane Larsen arbejder på GT-Ruten.
Michael Larsen går på gymnasiets suppleringskursus.
Peter Lybecker Larsen læser på Landbohøjskolen i København.
Stephan Löwe læser på Handelshøjskolen i København.
Dorthe Mortensen er uddannet som køkkenassistent.
Jan Mortensen er skytteelev i Jylland.
Helle Pedersen arbejder som kontorassistent i Sygesikringen Danmark i Nykøbing F.
Janne Bille Pedersen er kantineassistent i IBM i Lyngby.
Annie Marie Rasmussen har arbejde i en tøjforretning i Nykøbing F.
Gitte Lykke Rasmussen arbejder som pædagogmedhjælper i en børnehave i Roskilde.
Grethe Rasmussen arbejder som sygehjælper på et plejehjem i København.
Lotte Rasmussen er klinikassistentelev i Roskilde.
Niels Jørgen Ringsing arbejder som landbrugsmedhjælper.
Ulla Stang er »alt-mulig-mand«.
Jan Truelsen er maskinarbejderlærling.
Tina Villhelmsen er speditørellev i Rødby Havn.

Grete

Elevholdet 1981/82

Susanne Mikkelsen er malersvend i Nykøbing F.
Susanne Skytte Madsen er kontorelev på Krenkerup.
Lone Larsen arbejder på Blikemballagefabrikken i Nykøbing F.
Per Kragh er lagerekspedient i Hårlev.
Dina Gorosch er lægesekretær i Gentofte.
Tina Bonde er på Viborg Gymnastikhøjskole.
Lisbeth Bonde er på gymnastikhøjskole i Ollerup.

Anette Friis Pedersen er køkkenelev på Humlegården.
Dorthe Mortensen er i køkkenet på Næsgård.
Ida Pedersen arbejder i Paris.
Bo Ulrik Ibsen er elev hos Th. Rasmussen i Nykøbing F.
Trine Hacke er slagterelev i Idestrup.
Jens Larsen arbejder på et gods ved Fakse.
Søren Østergård er lastbilchauffør for et firma i Ishøj.
Ulla Binau læser til civilingeniør på DTH.
Anita Hauberg er fotohandler i Nykøbing F.
Susanne Mathiesen arbejder på Rødbylængen.
Anne-Lise Jacobsen arbejder på en gård på Bornholm.
Carl-Emil Hansen er tømrersvend i Nakskov.
Ulla Stang er »godsejerelev« i Nørre Alslev.
Elin Spuur er i huset i Nørre Alslev.
Jens Christian Andersen er i lastbilmekanikerlære ved Vordingborg.
Boye Andersen er gulvmontør i Vordingborg.
Brian Iversen går på HF i København.
Grethe Rasmussen arbejder på et plejehjem i København.
Poul L. Larsen er soldat i Den danske Livgarde.

Lisbeth og Poul.

Elevholdet 1982/83

Boje Andersen er gulvmontør i Vordingborg.
Jens Chr. Andersen er i lære på »Scania« som mekaniker.
Andreas Bruun er på landbrugsskole i Lundby.
Jens Chr. Brædder er landbrugsmedhjælper i Vantore.
Jens Chr. Buch er landbrugsmedhjælper i Nr. Ørslev.
Kim Buxbom er maskinarbejder på Saksøbing Sukkerfabrik.
Stine Byager er aur-pair pige i Grækenland.
Teddy Carstensen er smed på Saksøbing Sukkerfabrik.
Michael Finch læser HH på Handelsskolen i Nykøbing F.
Thomas Gravesen er på kostgymnasium i Nyborg, 2.g.
Anita Hald er kontorelev i teknologistyrelsen i København.
Charlotte Hansen arbejder hos Materialisten i Nykøbing F.
Hanne Hansen er i lære som køkkenassistent.
Jens Rode Hansen er lærling i en købmandsforretning i Langebæk.
Leila Foss Hansen går på Børnehaveseminariet i Nykøbing F.
Leni Hansen går på 2. HF i Nykøbing F.
Louise Søgård Hansen går i 3.g på Johannesskolens Gymnasium.
Maj-Britt Hansen er kontorelev ved Post- og Telegrafvæsenet i København.
Marianne Hintze er 1. års køkkenelev i Maribo.
Birgitte Jensen er i USA.
Jørn Jensen er landbrugsmedhjælper i Toreby.
Lisbeth Lind Jensen arbejder på »Phillips«.
Carsten Jørgensen er landbrugsmedhjælper i Præstø.
Jesper Værnhøj Jørgensen arbejder på FSA i Nykøbing F.
Pernille Kamp er nissebager i Næstved.
Liselotte Kjøppler-Nielsen går på handelsskole i Ballerup.
Kirsten Larsen arbejder på Karen Wullfi i Stege.
Per Hovdreng Larsen er automekaniker i Væggerløse.

Per Østerlund Larsen er kanonkonge (pædagogmedhjælper).
Henrik Løje arbejder på Døllefjelde Maskinstation.
Anette Mathiesen er lægesekretær på Gentofte Hospital.
Hanne Lind Mortensen er møbellabriksarbejder.
Torben Nielsen er landbrugsmaskinmekaniker.
Anette Friis Pedersen er køkkenmedhjælper på Humlegården.
Vibeke Grønning går i 3.g på Solrød Gymnasium.
Henrik Dunk Petersen er arbejdsmand i Stubbekøbing.
Christian Pommer er landbrugsmedhjælper i Majbølle.
Jan Hostrup Rasmussen læser HH på Handelsskolen i Vordingborg.
Thomas Svarre Rasmussen læser HF på Amtsgymnasiet i Roskilde.
Thomas Rubæk er landbrugsmedhjælper på Lundbygård.
Anette Spohr går i 3.g på Vordingborg Gymnasium.
Majbritt Stauner er i huset i Faksinge.
Anette Elkjær Sørensen er i lære som gartner.
Michael Thomsen er malerlærling i Vordingborg.
Christian Vibholm er på landbrugsskolen Kærhave ved Ringsted.
Jan Wullf er automekaniker i Nykøbing F.

Med venlig hilsen

Leila og Anette.

Elevholdet 1983/84

Anette Mathiesen er lægesekretær på Gentofte Amtssygehus.
Tine Beske Hansen arbejder i Tårs Brugs.
Kirsten Brandt Nielsen læser HH i Nykøbing F.
Lene Nielsen går på handelsskole i Nykøbing F.
Helle Jensen går på Handelsgymnasiet i Nakskov.
Birgit Greve går på Gymnasiet i Tåstrup.
Anette Sørensen er i køkkenet på skolen.
Lene Aalborg går på handelsskole i Nykøbing F.
Björg Jacobsen tager HF i Roskilde.
Berit Nielsson går på HF i København.
Tine Zedeler er gymnasiast i Nykøbing F.
Helle Schuler går på handelsskole i Hornbæk.
Pauline Bruun er også handelsskoleelev, men i Vordingborg.
Sanne Petersen går på Gymnasiet i Vordingborg.
Charlotte Møller er ekspeditrice i Nykøbing F.
Lene Skovly Larsen er i køkkenet på skolen.
Charlotte Karlsson er også i køkkenet på skolen.
Birgitte Jensen er aur-pair pige i USA.
Lene Hansen tager HF i Nykøbing F.
Mette Andersen er aur-pair pige i Schweiz.
Hanne Andersen går på Gymnasiet i Nykøbing F.
Marianne Risager er gartner ved Roskilde.
Ulla Jacobsen går på Gymnasiet i Greve.
Lene Michelle Hansen går på Gymnasiet i Nykøbing F.
Lene Christensen er piccoline hos Mærsk.
Henrik Jensen går på Gymnasiet i Nykøbing F.
Andreas Hansen går på EFG jern og metal.
Morten Ringsing er landbrugsmedhjælper i Ø. Ulslev.

Henning Bentsen er landbrugsmedhjælper ved Slagelse.
Ib Nielsen er landbrugsmedhjælper på Møn.
Peter Michaelsen er gymnasiast i Vordingborg.
Anders Bo Larsen er lagerekspedient i Nykøbing F.
Chr. Wibholm er på Kærhave Landbrugsskole.
Søren Jensen går på handelsskole i Frederikssund.
Henrik Højer er radiomekaniker i Stege.
Michael Sørensen er modelsnedker i Viby.
Thomas Faissl går på handelsskole i Roskilde.
Claus Pedersen går på Gymnasiet i Maribo.
Claus Andersen er på Lundby Landbrugsskole.
Henrik Dunk Petersen er arbejdsmand i Stubbekøbing.
Torben Pedersen er mekaniker i Toreby.
Frode Nagelhus går på Gymnasiet i Haslev.
Per Jensen går på EFG jern og metal i Nykøbing F.
Michael Prier Jensen er mekaniker i Ø. Kippinge.
Niels Bom er i malerlære i M.F.A.
Tim Andersen er elektriker i Fensmark.
Karsten Larsen bor i Spanien.
Martin Petersen er VVS smed i Idestrup.
Michael Thomsen er malerlærling i Vordingborg.
Teddy Carstensen er smed i Saksøbing.

Anders Bo Larsen.

Elevholdet 1984/85

Anette Andersen er i huset i Nykøbing.
Birthe Bentsen går på Handelsskolen i Nykøbing.
Bettina Bjerre går i 1.g på Gymnasiet.
Jesper Bonde er på landbrugsskole i Lundby.
Niels Martin Buch er 2. års elev på skolen.
Lotte Bøggild er i huset i England.
Ole Christensen arbejder på en gård på Møn.
Hanne Clausen går på Gymnasiet i Nakskov.
Heidi Forslund er i køkkenet på skolen.
Jens Gottfredsen er pladesmed.
Erik Grant er elev på skolen.
Flemming Hansen er i tømrerlære i Toreby.
Kurt Hansen går på EFG jern og metal i Nykøbing.
Lene Rosenkilde går på EFG levnedsmiddel i Øster Toreby.
Morten Friis Hansen går på EFG jern og metal i Nykøbing.
Niels Otto Hansen går på Handelsskolen i Nykøbing.
Pia Løvendahl er i huset i Odense.
Hans Henrik Hildebrand er landbrugsmedhjælper på Møn.
Allan Holst er på Handelsskolen i Svendborg.
Sonny Hornhaver går på Handelsskolen i Nykøbing.
Henrik Høyer er i lære som radiomekaniker i Stege.
Ameena Jensen går på Handelsskolen i Nykøbing.
Bettina Jensen går på Handelsskolen i Nykøbing.
Jens Peter Jensen er smedelærling i Stubbekøbing.
Michael Prier er mekaniker i Øster Kippinge.

Per Jensen går på EFG jern og metal i Nykøbing.
Peter Rishøj Jensen er på en gård i Øster Egcsborg.
Pia Jensen er 2. års elev på skolen.
Søren Jensen er på Handelsskolen i Frederikssund.
Lisbeth Johansen går på Handelsskolen i Roskilde.
Kasper Jørgensen er på en gård i Nørre Ørslev.
Susan Jørgensen tager 10. klasse på Realskolen i Nykøbing.
Charlotte Karlsson er i køkkenet på skolen.
Jane Kastrup tager 10. klasse på skolen.
Charlotte Kristoffersen er på Handelsskolen i Vordingborg.
Bo Larsen er 2. års elev på skolen.
Elsebeth Larsen går på Handelsskolen i Nykøbing.
Kim Larsen tager 10. klasse på Svaneskolen i Væggerløse.
Lena Larsen er også i køkkenet.
Lene Larsen tager endnu et år på skolen.
Linda Løntoft er i huset i Brøndby Øster.
Birthe Markersen er i huset i England.
Lars Mortensen går på Gunslevholm Idrætsskole.
Anette Nielsen går på Handelsskolen i Nykøbing.
Jens Toxværd går på Handelsskolen i Nykøbing.
Susanne Østergaard går på Handelsskolen i Nykøbing.
Dorit Olsen går på skolen endnu et år.
Lars Majland går på EFG jern og metal i Nykøbing.
Gitte Pedersen går på Handelsskolen i Nykøbing.
Lene Petersen går på Handelsskolen i Nykøbing.
Marianne Rasmussen arbejder på en gård ved Roskilde.
Jette Ringsing er også på Handelsskolen i Nykøbing.
Anders Spøhr er 2. års elev på skolen.
Anette Sørensen er i køkkenet på skolen.
Anders Vaupel er i lære hos Brdr. Christensen i Orehoved.
Charlotte Toxværd er også 2. års elev på skolen.
Niels Henrik Hansen er på en gård i Rødby.
Rikke Boesen er elev på skolen.

Jesper og Susanne.

ELEVFORTEGNELSE

1985/86

Anne Charlotte Arhning, Nystedvej 73, 4891 Toreby
Rikke Boesen, Radbjergvej 2, 4873 Væggerløse
Ulla Bonde, Fuglehaven 32, Sundby, 4800 Nykøbing F.
Lars Jell Brandt, Præstestræde 17, Majbølle, 4862 Guldborg
Charlotte Broksø, Gammellosevej 107B, 2800 Lyngby
Inge Lise Brædder, Vestermark 17, 4891 Toreby
Martin Buch, Lyngbyvej 5, Lillebrænde, 4850 Stubbekøbing
Benedicte Hvid Byager, Ålebæk Strandvej 8, 4791 Borre
Anne Berit Carstensen, Klintevej 360, 4791 Borre
Annelise Christensen, Vestvej 8, Herritslev, 4880 Nysted
Flemming Christensen, Jess Jessensgade 28, 4800 Nykøbing F.
Brian Due, Willersvej 18, 4970 Rødby
Majbritt Frederiksen, Strandvej 8C, 4771 Kalvehave
Erik Grant, Akademivej 15 st. th., 2800 Lyngby
Anders J. Hansen, Skelvej 5, Ny Fløng, 2640 Hedehusene
Charlotte Hansen, Dreslettevej 1, 5683 Harby
Helle Stillhoff Hansen, Ulsøparken 6 14+4, 2660 Brøndby Strand
Ilse Bruun Hansen, Bruntofte Allé 19, 4800 Nykøbing F.
Kim Hansen, Egensevej 44, 4840 Nørre Alslev
Annette Heintz, Bruntofte Allé 26, 4800 Nykøbing F.
Dorte Henriksen, Ved Teglskoven 12, 4891 Toreby
Jens Honoré, Skrænten 5, 3550 Slangerup
Henrik Steen Jensen, Hillerødvej 18, 3550 Slangerup
Martin Haugaard Jensen, Klintevej 247, 4680 Stege
Pia Jensen, Grænge Skovvej 10, 4891 Toreby
John Jørgensen, Kippingevej 52, 4840 Nørre Alslev
Niels Henrik Jørgensen, Hagelundsvej 3, 4970 Rødby
Jane Riis Kastrop, Strandvej 32, 4970 Rødby
Carsten Rasmussen Kragh, Fasanvej 25 II th., 4600 Køge
Martin Kristiansen, Præstevænget 3, 4872 Idstrup
Bo S. Larsen, Blichersvej 8, 4863 Eskilstrup

Lene Ase Larsen, Gunslevmagle Skovvej 7, 4863 Eskilstrup
Henrik Leire, Klintevej 526, Magleby, 4791 Borre
Ulla B. Lund, Lindevang 17, 4970 Rødby
Palle Bo Madsen, St. Lindgade 28, 4780 Stege
Finn Skov Mortensen, Kaløgrævej 13, 4990 Sakskøbing
Bent Hyldegård Møller, Nystedvej 43, 4891 Torcheby
Charlotte Tøxværd Nielsen, Østervej 90, Vålse, 4840 Nørre Alslev
Heidi Kruse Nielsen, Marielystvej 7, 4873 Væggerløse
Tina Schou Noergaard, Klodskovvej 77, 4863 Eskilstrup
Martin Vinther Nøhr, Vindebjergvej 12, 4780 Stege
Carsten Brandt Nørlem, Idalundvej 51, Hjelm, 4990 Sakskøbing
Dorit Olsen, Bavnehøjen 1, 4840 Nørre Alslev
Dorthe Pommer Olsen, Knoldeholmsvej 2, Frejlev, 4892 Kettinge
Jan Pedersen, Klodskovvej 89, Byskov, 4863 Eskilstrup
Jan Erik Petersen, Lindevej 5, 4720 Præstø
Trine Petersen, Risbækvej 3, 4791 Borre
Dorte Lene Rasmussen, Bygaden 50, Nagelsti, 4800 Nykøbing F.
Hanne Nyboe Rasmussen, Guldborgvej 90, 4990 Sakskøbing
Michael Rasmussen, Spurvestræde 27, 4862 Guldborg
Sussi Dalsby Rasmussen, Vildmosevej 5, Saltvig, 4952 Stokkemærke
Anders Bendsen Spøhr, Sdr. Landevej 7, 4780 Stege
Karen Marie Spuur, Vestergade 62, 4863 Eskilstrup
Annette Stang, Kippingevej 26, Ø, Kippinge, 4840 Nørre Alslev
René Stauner, Ørslevvej 222, 4760 Vordingborg
Per Stefaniuk, Kløvermarksvej 6, 4863 Eskilstrup
Roland Sørensen, Skelstrupvej 10, 4930 Maribo
Anette Stentebjerg Hansen, Næsbæk 2, 4970 Rødby

INDHOLD

| | |
|---|----|
| Kahlil Griban: Jeres børn... | 3 |
| Allan Pedersen, provst i Horbelev, medlem af skolens bestyrelse: Du anklages | 4 |
| K. Holm Pedersen m.fl.: Om fritiden, og... | 7 |
| Kirsten Holm Pedersen: Mad og spisekultur | 10 |
| K. Holm Pedersen: Vi og vort samfund | 14 |
| K. Holm Pedersen: Efterskolen og fremtiden | 18 |
| Flemming Hansen, elev 1980-81: Vejen til Amalienborg | 20 |
| Anker Piil, fhv. gårdejer: Kristian Gregersen | 22 |
| Kirsten og Knud Holm Pedersen, forstanderpar: Årets gang | 24 |
| Bettina Bjerre, elev 1984-85: Forældredagen 1985 | 28 |
| Martin Hovgård Jensen, elev 1985-86: Elevdagen 1985 | 30 |
| K. Holm Pedersen: Elevstatistik m.m. | 31 |
| Skolens bestyrelse – skolens lærere | 32 |
| Jubilarer | 33 |
| Nyt fra gamle elever | 36 |
| Elevfortegnelse | 41 |



Årsskriftet koster i år 35 kr.

Send pengene snarest.

HUSK ELEV MØDET

lørdag den 4. oktober 1986

Vignetterne er tegnet af maleren Skeel-Ankersen